

Vrijdag
13.05.2011

depers.nl

••

PUZZEL MEE EN WIN!

MAAK DEZE WEEK 3x KANS OP een kampeervakantie t.w.v. ± € 250 bij Cambiance de Ullingse Bergen (voor 4 personen).

DAGELIJKS WINNEN

Halfjaarabonnement op Quizted

Op de puzzelpagina vindt u alle informatie.

Lees De Pers op je telefoon!

iPers, de digitale editie van De Pers. Voor iPhone, Android (vanaf 2.2) en Blackberry (vanaf OS6).
► i-pers.nl

De Pers

Dagblad

GRATIS, MAAR NIET GOEDKOOP

Poolse fashion Stijlvol en ingetogen met graswodka

•••
Pagina 22

Als de scheids bionisch was

Had het voor Ajax of FC Twente punten gescheeld als de scheidsrechter dit seizoen alleen maar juiste beslissingen had genomen? Wij rekenden het uit.

•••••

Pagina 26

PRO SHOTS/BEELDBEWERKING DE PERS

Mediaslettebakken in vele soorten en maten

•••••

MSM fileert er een paar. Pagina 23

Legaal naar de klote

Europa wordt overspoeld met legale partydrugs.

•••••

Pagina 3

Hipperdepip MAS

Antwerpen heeft een nieuw museum. En het is super.

•••••

Pagina 19

12:00 uur

Opening Koningin Beatrix opent de Brede School in Oude Pekela.

15:15 uur

Herdenking Enschede herdenkt vuurwerkcramp met kranslegging.

20:30 uur

Concert Golden Earring treedt op in Popcentrum 013 in Tilburg.

Cartoon Argus

VVD wil loterij voor cultuursector

Demjanjuk veroordeeld, maar niet de cel in

München Oorlogsmisdadiger John Demjanjuk werd gisteren tot vijf jaar celstraf veroordeeld, maar hij mag van de rechtbank zijn hoger beroep buiten de gevangenis afwachten. De 91-jarige Oekraïner werd medeplichtig bevonden aan de moord op 28.000 Joden toen hij hulp-bewaker was in concentratiekamp Sobibor. Volgens de rechters kan Demjanjuk als stateloze nergens heen vluchten.

Libische rebellen op bezoek in Witte Huis

Washington Leden van de Libische Voorlopige Nationale Raad brengen vandaag een bezoek aan het Witte Huis. Dat verklaarde het Witte Huis gisteren. Het is voor het eerst sinds de opstand dat rebellen door de Amerikaanse regering zijn uitgenodigd. De VS bevestigen daarin hun steun aan de eis van de rebellen dat dictator Gaddafi vertrekt. De groep heeft geen overleg met Obama zelf, maar met zijn veiligheidsadviseurs.

Start up
Mini-sudoku

In de mini-sudoku gebruikt u op elke horizontale rij, op elke verticale rij en in elk vak de cijfers 1 tot en met 6 één keer.

► Meer puzzelen? Zie pagina 25

		3			6
		4			
2		1			
			4		2
			2		
6			5		

© SANDERS-PUZZELAND

VVD en PVV tegen strengere flitsmarges

Den Haag De VVD en PVV willen niet dat de regering de bestaande flitsmarges bij 130 kilometer per uur aanpast. Het kabinet wil automobilisten sneller beboeten op snelwegen waar een maximumsnelheid van 130 kilometer per uur geldt. De boete volgt dan bij een gemeten snelheid van 136 kilometer per uur, niet meer vanaf 139 kilometer, zoals in de huidige systematiek het geval is.

Zwarte dozen Franse Airbus in goede staat

Parijs De zwarte dozen van de in 2009 neergestorte Franse Airbus verkeren in goede staat. Dat zegt het Franse luchtvaartonderzoeksinstituut. Zondag is duidelijk of de informatie in de zwarte dozen kan worden uitgelezen. Daaruit moet de oorzaak van het ongeluk blijken. Bij de crash van de Airbus in zee op 1 juni 2009, tussen Rio de Janeiro en Parijs werden alle 228 inzittenden gedood.

Aangelijnd skateboarden

De skateboardende Britse hond Bodhi is al even een internethit, maar zijn baasje is nu bekeurd omdat Bodhi niet aangelijnd skateboardde.

Gevaarlijk hoor

Een homoseksuele Italiaan kan zijn rijbewijs niet verlengen, omdat hij door zijn geaardheid een gevaar op de weg is, volgens de autoriteiten.

Grote smurf toch!

De Franse schrijver en politicoloog Antoine Buéno brengt binnenkort een boek uit waarin hij uitlegt dat de smurfen stalinistisch en nazistisch zijn.

Seksvideootje zet Turkse politiek op z'n kop.

'Brave' politici gaan vreemd. Pagina 5

Verkoop gewoon een paar eilanden

#Sale

Griekenland heeft waarschijnlijk op nieuw geld nodig. Ons geld. Tijd voor de grote Griekse uitverkoop.

Redactie economie

Amsterdam

De Griekse situatie verslechtert. Daarom kwam de Tweede Kamer gisteren uit reces in spoed bijeen met minister De Jager van Financiën en Nout Wellink, president van De Nederlandsche Bank. De aanwezigheid van Wellink duidde erop dat de kans groot is dat Griekenland weer tientallen miljarden nodig heeft, bovenop de 110 miljard die het land al ontving.

Maar er zijn twee andere scenario's, die waarschijnlijk minder duur uitpakken voor belastingbetalers. In de eerste variant, die volgens veel waarnemers onvermijdelijk is, gaat Griekenland zijn schulden 'herstruc-

tureren', dat wil zeggen: niet alles terugbetalen. Slachtoffer hiervan zullen banken en pensioenfondsen zijn die hebben belegd in Griekse staats-schuld. De Nederlandse bank ING en pensioenfonds ABP vallen in deze categorie, maar de blootstelling is niet levensbedreigend.

Andere optie die ons wellicht helemaal geen geld hoeft te kosten of de kosten van schuldsanering kan verminderen, is een grote Griekse uitverkoop. Het Internationale Monetair Fonds (IMF) verklaarde gisteren dat het mediterrane land nog voldoende mogelijkheden heeft om extra geld op te halen door privatiseringen.

Dat de regering 50 miljard euro wil ophalen door staatsbedrijven te privatiseren, is al bekend. Maar volgens het IMF is dat nog geen 20 procent van alle bezittingen die de Grieken kunnen verkopen, waarmee het land op dit gebied veel meer moge-

lijkheden heeft dan veel andere landen.

'Een uitzonderlijke portefeuille', zei IMF-topeconoom Antonio Borges, die hij schat op een waarde van zo'n 280 miljard euro.

Daarom gaf Borges aan dat hij niet verwacht dat Griekenland zijn staats-schuld van 327 miljard euro zal moeten herstructureren. Volgens hem kan Athene zijn schulden gewoon terugbetalen door nog sterker te bezuinigen en staatsbezittingen te verkopen.

De PVV zal er blij mee zijn, want die partij wil geen cent meer uitleenen. De Jager is dus afhankelijk van niet-regeringspartijen voor een eventuele nieuwe steunoperatie. Daarover komt meer duidelijkheid na 16 mei, als de Europese ministers van Financiën samen komen om te praten over Griekenland. De uitverkoop kan vast van start gaan.

Snoezelen in de strandkamer

Demente ouderen vinden het, zo blijkt, erg prettig om in een strandachtige omgeving te verkeren. Daarom heeft Woonzorgcentrum Vreugdehof in Amsterdam een aparte strandkamer ingericht, compleet met een instelbare 'zon',

een zandstrandje, zee- en vogelgeluiden en op z'n tijd een verkoelend briesje. Volgens Vreugdehof krijgen de bewoners van deze kamer 'een gevoel van rust en vrolijkheid'. FOTO: WFA

VS: de inval in Bin Ladens villa was geen liquidatiemissie

#Pakistan

Als de Al-Qaida-leider zich aan onze commando's had overgegeven, hadden we hem niet gedood, zeggen de VS.

Redactie buitenland

Amsterdam

De elitetroepen die Bin Ladens villa op 2 mei binnenvielen, hadden niet per se de opdracht hem te vermoorden. Dat zegt het Amerikaanse ministerie van Justitie. Volgens Justitie hadden de Amerikaanse troepen Bin Laden gevangengenomen als dat tot de mogelijkheden had behoord. De

VS noemen de aanval op Bin Laden legaal: het internationaal recht staat het doden van vijandelijke militaire leiders toe. Woensdag beschuldigde de zoon van Bin Laden de VS van het uitvoeren van een illegale liquidatie.

Nieuwe aanvallen

Met de dood van Bin Laden is de dreiging van Al-Qaida volgens Justitie niet weg. Dit ook ter verdediging van een nieuwe luchtaanval met onbemande vliegtuigen, gisteren op tribaal gebied in Pakistan. Daarbij werden volgens Pakistan acht moslimstrijders gedood. Het is de derde aanval sinds Bin Ladens dood.

Vogelgriep in Kootwijkerbroek

Amsterdam Bij een biologisch pluimveebedrijf in Kootwijkerbroek (Gelderland) is vogelgriep aangetroffen. Het gaat om de H7-variant.

Personeel van de Voedsel- en Warenautoriteit is direct begonnen met de ruiming van de 8.800 legkippen. Dit is binnen de EU verplicht. Rond het bedrijf is in een straal van drie kilometer een vervoersverbod ingesteld voor pluimvee, eieren en kippenmest. In die zone zijn zo'n zestig pluimveebedrijven. Die worden gecontroleerd en moeten hun dieren binnen houden. Sommige H7-varianten kunnen zeer besmettelijk en dodelijk zijn. Vandaag wordt duidelijk of deze variant gevaarlijk is.

We staan aan het begin van een heel nieuw fenomeen.

Paul Griffiths Hoofd onderzoek EMCDDA

Eerst

Legaal drugs snoepen uit het lab

#Designerdope Nog nooit werden zo veel nieuwe legale drugssoorten ontdekt in Europa. Poeders als Benzo Fury zijn gemakkelijk online te bestellen - ook bij een Nederlandse webwinkel.

Camil Driessen
Amsterdam

'By this time (45mins in), the euphoria was reaching trully immense levels. This knocks my former sweet prince mephedrone to the curb, soooo easily': een Benzo Furygebruiker op Facebook.

Ze worden *research chemicals* genoemd. Het zijn partydrugs. En afgelopen jaar zijn er meer nieuwe soorten ontdekt dan ooit tevoren. Het European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) ontdekte maar liefst 41 nieuwe psychoactieve stoffen in EU-landen. 'De klok terugdraaien gaat niet meer. We staan aan het begin van een heel nieuw fenomeen', zegt hoofd van de onderzoeksafdeling Paul Griffiths.

Met de poeders wordt het effect van verboden drugs zoals XTC en cocaïne nagebootst. Het grootste verschil: ze zijn legaal omdat ze zo nieuw zijn dat ze op geen enkele opiumlijst voorkomen, en ze worden veelal via internet verkocht.

De jeugd van tegenwoordig werkt substanties naar binnen met de rareste namen: RCS-4, MPBP, Desoxy-D2PM, genoemd naar de chemische verbinding die *mad scientists* in het lab hebben ontdekt. Die proberen de autoriteiten voor te blijven door nieuwe chemische verbindingen te maken die euforische *highs* veroorzaken, maar niet verboden zijn. Als het spul dan na maanden of jaren toch wordt verboden, ligt de nieuwe legale drug alweer klaar. Het is een strijd die de autoriteiten niet kunnen winnen.

Benzo Fury

Omdat een laboratoriumnaam als 4-MMC niet lekker bekt, krijgen de stoffen ook een straatnaam mee. Nieuwste goedje op de Nederlandse markt is 6-APB, Benzo Fury voor intimi. Zoals ook bij Miauw Miauw het geval was, komt Benzo uit Engeland: bakermat van de *research chemicals*. Maar liefst 16 van de 41 nieuwe middeljes die EMCDDA vorig jaar voor het eerst ontdekte kwam uit het Verenigd Koninkrijk. Nummers twee Noorwegen, Ierland en Finland volgen op verre afstand met vier nieuwe poeders ieder. Opmerkelijk is dat op de Nederlandse markt niets als eerste werd gevonden. We zijn volgers, geen trendsetters.

Neem Benzo Fury, dat al tijden in Engeland verkrijgbaar is en nu pas onze markt betreedt via de Nederlandse webwinkel AromaticVendor.com. 'Het adres voor zuivere onderzoekschemicaliën en aromatische producten in Nederland en België'. De verkoper die niet met zijn naam in de krant wil ('noem me maar Flip') zegt dat hij wil meelifen op het Engelse succes. Hij verkocht eerder al Miauw Miauw, tot dat illegaal werd. Flip meldt expliciet dat het NIET voor consumptie is bestemd. Maar daar wordt Benzo natuurlijk wel voor gebruikt, nietwaar, Flip? 'Maar ik verkoop het voor onderzoeksdoeleinden.'

FOTO'S: GETTY IMAGES EN HOLLANDE HOOPTE

277

Europese webwinkels
Research chemicals zijn te koop in 277 Europese webwinkels. Engeland is koploper op het gebied van dit type partydrug.

Precies zoals alle Europese webshops doen. Op het hoogtepunt turfde EMCDDA er vorig jaar 277. Net zoals AromaticVendor prijzen de meesten hun waar aan als *research chemicals* die niet voor consumptie zijn bestemd. Dat iedereen het poeder slikt of snuift, tja.

Volgens Flip zijn de ongeveer 100 gebruikersreacties die hij kreeg positief. 'Het enige negatieve is dat het te lang werkt. Je blijft uren op je piek zitten.' Een zakje met 125 mg poeder (1 consumptie) kost 7,50 euro. Een

gram kost 50 euro. Dat is net iets onder de huidige straatprijzen van cocaïne. Die relatief hoge prijs komt doordat slechts één producent ('een slechtje intelligente laborant', zegt Flip) Benzo kan maken.

Maar pas op, de designerdrugs zijn zo nieuw dat vrijwel niets bekend is over de schadelijke effecten. 'Mensen denken dat ze, omdat ze legaal zijn, ook veilig zijn', zegt Griffiths. De vorige hype Miauw Miauw kostte in Engeland verschillende clubgangers het leven nadat die het in copieuze hoeveelheden naar binnen hadden geleefd. Onderzoek wijst uit wat de gevaren op lange termijn zijn. Zo is volgens Griffiths pas kort van ketamine bekend dat je er blaasziekten van krijgt.

Het is EMCDDA dan ook een doorn in het oog dat het niet de midelen heeft om op de trends vooruit te lopen en risico's beter in kaart te brengen. Want dat de designerdrugs een blijvertje zijn, lijkt zeker. AromaticVendor: 'Ik zet binnenkort weer enkele nieuwe chemicals online.'

superkoopje

Telfort mobiel
Nu 150 minuten plus internet op je mobiel

De eerste 9 maanden van 28,90 voor maar

14,40 p/mnd

Gratis
Samsung Galaxy Ace

Telfort Werkt in je voordeel

telfort.nl
Telfort winkels
Telecombinatie

Who you gonna call?

Het Chinese Staatsagentschap voor Radio, Film en Televisie heeft besloten dat er geen spoken en tijdreizen meer op televisie mogen verschijnen.

Luchttrein

Japane technenuten werken aan een soort 'vliegende trein'. Energiezuinig en efficiënt, maar er is wel een compleet nieuwe infrastructuur nodig.

Moeilijke vrouwen

Volgens twee neurowetenschappers is het seksuele brein van de vrouw net zo gecompliceerd als een straaljagercockpit.

Column Nico Dijkshoorn
Stokstaartjes

Deze week was ik in de dierentuin. Steeds vaker bezoek ik de zwart-wit-foto's uit mijn jeugd. Daar stond ik, 45 jaar later, naast het hok van de stokstaartjes. Ik kon gemakkelijk over het muurtje kijken. De stokstaartjes nog steeds niet.

Er zijn weinig dieren die mij zo ontroeren. Stokstaartjes zijn de Nelson Mandela's uit de dierenwereld. Opgesloten zitten in een stenen bak met een hekje en toch, tegen beter weten in, blijven turen naar een denkbeeldige horizon. Niet klein te krijgen, de fantasie van stokstaartjes. Je kijkt als mens naar een hok met zes keien en een plas water en diep van binnen weten de stokstaartjes zelf ook wel dat het niks is en nooit wat gaat worden. Puur op wilskracht scheppen ze een fijne prairie in hun hoofd.

Ik werd groots genegeerd. Drie stokstaartjes stonden, een beetje tegen elkaar aangeleund, te loeren of er na al die jaren nu eindelijk eens een vijand aankwam. Een botergeil concurrerend mannetje, je zou er deze stokstaartjes zielsgelukkig mee maken. Eindelijk eens iets om mee te knokken.

Ik ben dol op dat soort dieren. Jaren geleden kocht ik voor mijn kinderen een hamster. Nachtdieren, weet ik nu. Al snel verhuisde Dibbes naar de zolder, omdat hij

6 uur per nacht ooverdovend knaagde aan zijn plastic verblijf. Dibbes had een voorkeur voor een bepaald hoekje, vlak naast het voederbakje. Daar knaagde hij bijna dag en nacht. Wij raakten gewend aan het geluid, net zoals mensen die vlak bij Schiphol wonen geen vliegtuigen meer horen.

Anderhalf jaar lag heeft hij geknaagd. Een hard, scherp geluid. Op een dinsdagavond zat ik met mijn kinderen in de huiskamer, we zagen de deur een beetje bewegen en daarna stak Dibbes aarzelen zijn hoofd om de hoek. Hij had zich door het plastic geknaagd en twee trappen bedwongen.

We waren niet boos. We hebben zijn ontsnapping gevierd met onbepaald hamstervoer en meteen zijn naam veranderd. Colditz heeft hij nog een half jaar geheten.

Nico Dijkshoorn is dichter/schrijver/muzikant.

Koreanen lezen Talmoud
om slimmer te worden

Seoul In bijna alle huishoudens van Zuid-Korea wordt dagelijks de Talmoud gelezen. Dat is een bundeling commentaren van belangrijke rabbijnen en andere schriftgeleerden op het Oude Testament. De studie van de Talmoud is verplicht op scholen. 'We hopen zo net zoveel Nobelprijzen binnen te slepen als Joden', aldus de Zuid-Koreaanse ambassadeur in Israël.

OM eist geen tbs tegen
zwemleraar Benno L.

Amsterdam Het Openbaar Ministerie eist toch geen tbs-verpleging tegen de wegens ontucht verdeelde zwemleraar Benno L. Eerder was dit wel een eis van het OM, dat nu zijn mening heeft herzien en niet vreest dat L. recidiveert als hij zijn celstraf heeft uitgezeten. L. werd vorig jaar veroordeeld tot zeven jaar wegens ontucht met minderjarige meisjes.

Cartoon BAS van de zuidas

Bas probeert op vakantie contact te leggen

Pinokkio

Drie lange neuzen in één column van Bosma

Mooimakerij, fabeltjes, halve waarheden, Pinokkio prikt ze door. Reacties en suggesties naar: pinokkio@depers.nl

Jan-Hein Strop
Amsterdam

Wat is de bewering?

'Israël stevent ondertussen fluitend af op een economische groei van 8 procent. De import en export van Israël groeien per jaar met 30 procent. Nergens anders in het Midden-Oosten mogen Arabieren stemmen voor een echt parlement.'

Wie zegt dat?

PVV-Kamerlid Martin Bosma.

Waar zegt hij dat?

In zijn column in NRC Handelsblad van 11 mei.

Hoe zat het ook alweer?

Martin Bosma vindt Israël een heel bijzonder land. Daarom verbaast het hem dat PvdA-Kamerlid Ronald Plasterk in een interview zei dat de les van de Tweede Wereldoorlog is dat alle culturen gelijk zijn. Om dat te ontkrachten somt Bosma argumenten op die moeten bewijzen dat de Israëlische cultuur uitzonderlijk is en een oase in het Midden-Oosten. Dat wil 'links' volgens het rechtse Kamerlid niet inzien.

Wat is waar?

De Israëlische economie doet het goed, maar niet zo goed als Bosma beweert. Volgens de meest recente verwachting voor 2011 van de centrale bank van Israël komt de economische groei uit op 4,5 procent.

Ook de import- en exportgroei overduidelijk. Uit de cijfers van het Israëlische bureau voor de statistiek blijkt dat de import vorig jaar groeide met 10,5 procent, de export met 10,1 procent (volume). Nederland zat daar

Niet waar / Deels waar / Waar

boven. In 2009 krompen zowel de import als uitvoer van Israël.

Dat Arabieren ten slotte nergens anders dan in Israël mogen stemmen voor een 'echt' parlement, is ook niet waar. Libanon heeft een 'echt' parlement, waarvoor Arabieren in juni 2009 voor het laatst naar de stembus gingen. Toen behield de pro-westerse coalitie haar meerderheid, ten koste van Hezbollah. Ook Irak heeft een echt parlement met echte bevoegdheden.

Eindoordeel

De beweringen van Martin Bosma zijn niet waar.

Reactie

Martin Bosma: 'Concrete cijfers eerste kwartaal 2011: groei BNP 7,8 procent. Import Q1 2011 tov Q1 2010 iets van 28,7 in de plus. Export zelfde periode iets van 32,7 in de plus. Het enige echte parlement in het M-O is dat van Israël!'

De Chinezen slaan even over

#Spyker

Na vluchtige contacten met de vorige aandeelhouders, breekt Victor Muller van Spyker Cars / Saab een record met de Chinezen van Hawtai. Die hielden het net een week met hem uit.

Mathijs Rotteveel
Amsterdam

Maarten de Bruijn

Achter in de schuur bij zijn ouders hamerde hobbyist De Bruijn jarenlang aan zijn Silvestris sportwagen. Victor Muller kwam langs, doopte de Silvestris om tot Spyker en bracht het bedrijf naar de beurs. Het ging De Bruijn allemaal veel te snel. Hij vertrok in 2005 met een bedrag van ongeveer 2 miljoen euro.

John de Mol

Televisiemanager De Mol vond Spyker een 'sterk merk'. Hij kocht nog voor de beursgang voor bijna negen miljoen euro aandelen. Bij verkoop waren ze slechts 6,3 miljoen euro waard.

Michiel Mol

Michiel Mol wilde een Formule 1-raceteam hebben. Zijn vader Jan draaide er zijn hand niet voor om en kocht, met wat hulp van Michiel, in 2006 voor ruim 37 miljoen euro aandelen in Spyker. Het was leuk, maar een beetje duur. Kort daarna verkocht de familie Mol zijn belang met een verlies van zo'n 17 miljoen euro.

Marcel Boekhoorn

Investeerder en autoliefhebber Boekhoorn kocht de eerste Spyker op Nederlandse kenteken. Daarbij kocht hij van zijn vriend Muller ook maar 375.000 aandelen voor 20 euro per stuk. Binnen een jaar daalde de koers naar 4 euro.

Victor Muller met achter hem een foto van een van zijn Spyskers. REUTERS

Ronald van de Laar

Verzekeringsbaas die bekendstaat als de enige aandeelhouder die winst maakte met Spyker. Hij kocht aandelen voor 13 euro en verkocht ze rond het hoogtepunt, boven de 20 euro.

George Tóth

Zoals het een echte bedrijftovenaar betaamt, kocht Tóth zich in via een slimme financiële constructie. Het hielp niet. Zijn Spyker-avontuur zou hem een privéverlies van 3,5 miljoen euro hebben opgeleverd.

GO Capital

Nederlands hedgefonds dat, mede door een investering in Spyker, inmiddels failliet is.

Pieter Heerema

De anders zo degelijke offshore-tycoon Heerema liet zich vorig jaar door protégé Muller overhalen om 18 miljoen euro aan Spyker te lenen.

'Het jongensboekverhaal' van Muller speelde hierbij een grote rol.

Mubadala

Toen de Nederlandse geldschietters op waren, trok Muller naar het Midden-Oosten om kapitaal op te halen.

Met een beetje hulp van oud-premier Jan Peter Balkenende wist hij in Abu Dhabi een sjeik te strikken die voor 7,5 miljoen euro in Spyker wilde stappen. Het belang is nu zo'n 2,5 miljoen euro waard.

Vladimir Antonov

Is hij het wel, of is hij het niet? Officieel mag de omstreven Rus Antonov van de Zweedse overheid geen aandeelhouder zijn. Via vage holdings of verre familie is hij het waarschijnlijk toch.

Wat de aandelen doen, maakt hem niet zo veel uit. Hij ziet Spyker en Saab meer als een speeltje.

Gevaar in je bed

Bedwantsen zijn niet alleen vies en vervelend: ze dragen volgens Canadese onderzoekers ook een gevaarlijke ziekte met zich mee.

Eet eens een gans

Nederland kampt met een ganzenoverschot. De oplossing, in plaats van vernietigen, is volgens voedselwetenschappers simpel: opeten!

Kinderachtig

Een pestprotocol in bejaardentehuizen moet pesten voorkomen. Volgens onderzoek wordt één op de vijf ouderen gepest.

De aanval komt van overzee.
Daarmee zijn de rapen gaar.

Het is de vraag of MHP-aanhangers de partij de rug toe zullen keren na de seksvideo's. GETTY IMAGES

#Seksfilmpjes De verontwaardiging in Turkije is groot: twee politici van de ultranationalistische partij zijn gefilmd tijdens wat seksavontuurtjes. Het is een complot, stellen zij. Het is verkiezingstijd.

Turken vallen over seksvideo's

Frédérique Geerdink
Istanbul

Eerst zoenen ze nog voorzichtig, maar even later liggen ze samen op bed. Zij – een jonge studente – bovenop. Zij beweegt, hij – een oudere, getrouwde politicus – geeft haar een tik op haar billen. De seksvideo's van twee politici van de ultranationalistische Nationale Actie Partij (MHP) met twee jonge studentes wekken heftige beroering in Turkije. De heren zijn inmiddels opgestapt, maar daarmee is de kous niet af. De affaire blaast een hardnekkige complottheorie nieuw leven in. Zit regeringspartij AKP erachter? Of eigenlijk: die immers populaire moslimleider uit de VS?

De partijprominenten en de studentes doen niets illegaals en de zes filmpjes zijn welbeschouwd nauwelijks opwindend: één video begint met een scène waarin de tortelduifjes het bed opmaken, in de andere wordt behalve een blouse geen kledingstuk uitgetrokken. Toch is de morele verontwaardiging in Turkije groot. De MHP-achterban is over het algemeen namelijk niet alleen nationalistisch maar ook braaf moslim, en relaties buiten de deur worden niet makkelijk door de vingers gezien. Een drama voor de MHP, precies een

maand voor de parlementsverkiezingen van 12 juni. De partij was er tot voor kort vrij zeker van dat ze de kiesdrempel van 10 procent zou halen, maar dat staat nu op losse schroeven. Keren kiezers de MHP inderdaad de rug toe, dan gaan ze naar de enige (grote) partij die nog braver is: de AKP. Dubbele winst voor de AKP: extra stemmers, en mocht de MHP onder de 10 procent uitkomen dan gaat een deel van de MHP-stemmen naar partijen die de kiesdrempel wel halen.

Secretaresse

De Turkse kranten lusten er wel pap van, publiceerden al lijstjes met 'andere seksschandalen in de politiek' en sleepten Berlusconi en zelfs Bill Clinton en Monica Lewinsky erbij. Ook een affaire dichterbij huis werd in herinnering gebracht: een jaar geleden moest Deniz Baykal, de oude leider van de grootste oppositiepartij CHP, na maar liefst achttien jaar het veld ruimen vanwege een onsmakelijke video waarop hij te zien was met zijn secretaresse.

En alsof de rel nog niet groot genoeg was, liet MHP-leider Devlet Bahçeli zich in paniek ontvallen dat de aanval 'van overzee komt'. En daarmee zijn de rapen gaar. Met 'overzee' weet iedereen in Turkije wie er wordt bedoeld: de Turkse, in 1999 naar de

Verenigde Staten uitgeweken moslimleider Fethullah Gülen. Hij heeft een enorme aanhang in Turkije, maar wordt door veel Turken ook met diepe argwaan bekeken. Gülen predikt een liefdevolle islam en vreedzame betrekkingen tussen alle religies, maar zou een verborgen agenda hebben: Turkije terugbrengen tot het kalifaat. Al jaren is dé complottheorie

Geheime liefde

Ihsan Barutcu van de MHP trad af nadat hij op beeld was betrapt met een jonge studente.
► www.depers.nl/qr8

dat Gülen vanuit zijn onderkomen in Pennsylvania de touwtjes bij de AKP in handen heeft. Het is één van de redenen voor het seculiere wantrouwen tegen de AKP: de partij en Gülen zouden elkaar hebben gevonden in hun gezamenlijk doel de Turkse seculiere republiek omver te werpen.

Of de video's echt vanuit de Verenigde Staten op internet zijn gezet: wie het weet, mag het zeggen. Feit is dat Gülen op de aantijgingen heeft gereageerd: hij noemt het een 'genadeloze aanval', en voegt toe dat hij zelf 'nooit dergelijke agressie zal aanwenden en zich alleen kan verdedigen door schadevergoeding te eisen tegen dergelijke beschuldigingen'. Van een concrete aanklacht is overigens niets bekend.

Moreel verval

De nog altijd populaire premier Erdogan maakt handig gebruik van de affaire: op alle verkiezingsbijeenkomsten spreekt hij zijn verontwaardiging uit. Niet alleen over het morele verval bij de MHP, maar ook over de beschuldigingen aan zijn partij en aan Gülen. 'Het geeft geen pas de verantwoordelijkheid voor interne partijstrubbelingen bij anderen neer te leggen', zei hij. En: 'Waarom vraagt Bahçeli de in opspraak geraakte heren af te treden? Hij had ze moeten royeren'.

Een van de weinige andere verkiezingsthema's die nog groot de kranten haalt, is de Koerdische kwestie en toenemend PKK-geweld. En het wrange is: juist dat slepende probleem zou de MHP wel eens kunnen redden: elke PKK-aanslag drijft kiezers naar de ultra-nationalisten van de MHP.

Dure lach

Volgens psychologen van de universiteit van Bangor in Wales betalen mensen graag extra als de verkoper oprecht glimlacht.

Katerdagen

Gemiddeld 2.000 dagen, oftewel vijf jaar van zijn leven, kampt de gemiddelde Brit met een kater.

Margaritakunst

Om te onderzoeken wanneer iets kunst genoemd kan worden, hebben twee kunstenaars in zeven Nederlandse musea pizzastukjes verstoet.

Een setje
winterbanden
erbij en
we zijn rond.

Met AutoTrack.nl weet je drie dingen zeker.
De autogegevens zijn gecheckt.
De autohistorie is gecheckt.
En de aanbieder is gecheckt.

Kunt u ontspannen de deal maken.

AutoTrack.nl
De zorgvuldige autosite.

Ze laten iets te weinig zien hoe veel goeds allochtonen doen.

Anna Chojnacka Worldconnector

Hilarisch hoor, alle allochtonen weg

#Zonderallochtonen

Het is bedoeld als een 'verfrissend en positief' geluid in het integratiedebat. Maar kun je lachen om de filmpjes die laten zien wat er gebeurt als alle allochtonen vertrekken?

Dirk Jacob Nieuwboer
Amsterdam

Boze autochtonen aan de ene kant, gepikeerde allochtonen aan de andere kant. Multiculti's die waarschuwen voor de terugkeer van de jaren dertig. En natuurlijk PVV'ers die daar dan weer woedend over zijn. Diepe zucht. Kan het ook een tikkie luchtiger met dat integratiedebat?

Zoals de film *Un dia sin Mexicanos* bijvoorbeeld. Over wat er zou gebeuren als op een dag de miljoenen Mexicanen uit Californië verdwenen zou zijn. Zwaar aangezette voice-over: 'We have lost our pride. We have lost our dignity. We have lost our Mexicans'. Een paniekerige gillende restauranthouder: 'Ik moest zelf de afwas doen!' Conclusie: 'If we don't find them, we're in trouble!'

Serieuze ondertoon. Maar zwaar over the top. Je zou er zowaar om kunnen lachen. Dat moet ook in Nederland kunnen, dacht Anna Chojnacka. 'Relaxed en niet zo spastisch.'

Via de Worldconnectors, een club mensen als Ruud Lubbers, Pieter Broertjes en Tariq Ramadan die het

Treurig beeld uit grappig bedoeld filmpje over een autochtoon Nederland.

wel ziet zitten met de multiculturele samenleving, liet ze studenten van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht filmpjes maken.

Tikje somber

En die (te zien op www.worldconnectors.nl) zijn een tikje aan de sombere kant. Ze laten bijvoorbeeld een gehandicapte man zien die niet meer bij zijn boodschappen kan. Even later staat hij alleen met krukken onder de douche. Shit, laat hij ook nog wat vallen. Verder veel naargeestige beel-

den van lege, uitgestorven wijken. En om de economie draaiende te houden wordt in een filmpje de kinderarbeid ingevoerd.

'We hebben er zelf tijdens de screening heel erg om moeten lachen', zegt Chojnacka. 'Ik vind die kinderen die met oranje hesjes aan staan te werken zelf ook echt grappig.' Maar heel erg veel humor zit er niet in, erkent ze. Misschien heeft ze zich toch wat laten meeslepen door het loodzware Nederlandse integratiedebat? 'Ze hebben misschien iets te veel la-

ten zien wat er gebeurt als allochtonen weg zijn. En wat te weinig hoe veel goeds ze doen als ze er wel zijn.'

Het had best meer over the top gekund, zegt student Ralph Lindsen. Die kinderen die nu bij een kruiswagen staan, hadden ze ook in een graafmachine kunnen zetten. Maar dat vonden ze te ongeloofwaardig.

'We waren best huiverig toen we hier mee begonnen', legt Lindsen uit. 'Wat kun je nog toevoegen? Door extreme scenario's en oplossingen te laten zien, proberen we mensen aan het denken te zetten.'

Een paar dingen zijn in ieder geval wel gelukt. De ergste clichés zijn vermeden. 'Dus niet alle shoarmazaken dicht. Of helemaal geen schoonmakers meer.'

De onvermijdelijke is toch vermeden. 'In een paar concepten speelde Geert Wilders wel een grotere rol', zegt de student. 'We wilden kijken hoe zijn maatregelen zouden uitpakken. Bijvoorbeeld het Koranverbod. Maar we hebben er uiteindelijk gekozen om helemaal weg te blijven van de politiek. We leggen ook niet uit waarom de allochtonen weg zijn. Ze zijn er gewoon niet meer.'

Chojnacka hoopt dat de studenten verder kunnen met het onderwerp en er langere films van kunnen maken. 'En waarom sturen andere mensen ook niet in? Kunnen ze laten zien dat het nog grappiger kan.'

EredivisieLive gokt op 20.000 digitale fans

#ajatwe

Wie zelf geen EredivisieLive heeft en toch thuis Ajax - FC Twente wil kijken moet zondag hopen dat de website van het voetbalkanaal dan wel werkt.

Marten Blankesteijn
Amsterdam

Hallo Eredivisie Live-woordvoerder Maarten van Rooijen! Weet u wat er gebeurde op 29 november vorig jaar?

'Nee?'

Duizenden voetballiefhebbers wilden Barcelona - Real Madrid zien, gingen naar Sport1.nl en betaalden 3,99 euro om die wedstrijd te kunnen kijken. En toen...

'Ging het fout?'

Precies.

'Dat gaat bij ons zeker niet gebeuren. We houden rekening met extra grote aandacht. Er worden nog acht andere wedstrijden tegelijkertijd gespeeld, en we hebben maar vier tv-zenders, dus veel fans van andere clubs kunnen hun team alleen zien spelen via de site.'

Hoeveel betalende bezoekers kan jullie site hebben?

'Sowieso 20.000.'

Dat is toch weinig? Half Nederland wil die wedstrijd zien.

'Als de aandacht toeneemt kunnen we meer capaciteit inschakelen, maar we verwachten niet dat we meer dan 20.000 bezoekers krijgen. Veel mensen gaan in cafés of op straat kijken, niet thuis achter hun computer.'

54,3

miljoen euro

De Eredivisie was vorig seizoen goed voor 54,3 miljoen euro aan media-inkomsten. Franse clubs haalden 576 miljoen binnen.

Dus voor jullie online inkomsten is het eigenlijk jammer dat het competitieslot zo spannend is?

'Haha, ja, maar er is wel weer veel aandacht voor de tv-zender. We zien tijdens de laatste rondes wel een toename van internetkijkers. Tijdens de vorige speelronde hadden we 16.000 betalende toeschouwers op onze website, dat zal nu hooguit een beetje meer zijn. Dus dat is geen probleem.'

We hebben het over EredivisieLive.nl hè?

'Dat is ons verkoopkanaal, ja.'

Ja. Die site ligt er uit.

'Wat?'

Als ik naar EredivisieLive.nl ga zie ik staan: 'Verboden. You don't have permission to access / on this server.'

'Oh. Even kijken. Ja, dat heb ik ook. Ik denk dat er een storing is. Ik ga er meteen achteraan.'

Razzia's in ziekenhuizen van Bahrein

#Bahrein

Bahrein martelt medisch personeel dat sjjiitische betogers verzorgt. Dat zeggen mensenrechtenorganisaties.

Redactie buitenland
Amsterdam

Bahrein heeft 24 artsen, 23 verplegers en 47 andere ziekenhuismedewerkers beschuldigd van onder meer haatzaaien. Tegen zeker honderdvijftig anderen loopt een onderzoek en ten minste tien artsen zijn verdwenen. Dat zeggen de Arabische zender Al-Jazeera en de organisatie Artsen voor Mensenrechten.

De arrestanten zouden doorgewapende en gemaskerde mannen zijn meegevoerd uit ziekenhuizen of uit hun woningen. Eenmaal in detentie werden ze uren lang gemarteld. Ze moesten ook geblinddoekt verklaringen afleggen; later bleek dat die vol stonden met opruiende teksten tegen de staat. Vervolgens werden ze beschuldigd van haatzaaijerij. Andere medici moesten op video verklaringen afleggen die veiligheidsagenten voor hen hadden opgesteld.

De Bahreini en internationale mensenrechtenorganisaties vermoeden dat het soennitische minderheidsregime het medisch personeel aanpakt, omdat dat gewonde sjjiitische demonstranten verzorgde tijdens opstanden in maart en april. Bahrein drukte die de kop in, met hulp van Koeweit en Saudi-Arabië. Dertig betogers werden gedood.

De Zorgregelaar van Zilveren Kruis helpt bij het vinden van de juiste zorg

Dat is de Plus van Zilveren Kruis

Zoekt u iemand die een traplift voor uw moeder regelt? Dan helpt de Zorgregelaar u bij het vinden én regelen van de juiste zorg. Of het nu voor uzelf is, of voor iemand anders. Kijk op www.zilverenkruis.nl/zorgregelaar of bel met een van onze zorgregelaars op 0900 - 55 66 768 (lokaal tarief).

ZilverenKruis | achmea

Cyberattack

Aanhangers van de Syrische president Assad spammen de Facebookpagina van het Europees Parlement. Ze plaatsen vijandige reacties.

Muziek in de oren

Mensen die altijd muziekles hebben gevolgd krijgen minder snel last van ouderdomsschijnsels. Dit blijkt uit Amerikaans onderzoek.

Not accepted

Een naamgenoot van Mark Zuckerberg is verwijderd van de site wegens een 'valse identiteit'. De man probeerde al vier maanden lid te worden.

Hoe diep speurt KPN in je telefoon?

#Privacy

KPN ligt onder vuur. Het bedrijf gebruikt een omstreden methode om te zien wat mobiele internetters doen. Een grove privacy-inbreuk?

Remco Tomenes
Amsterdam

De Chinese overheid gebruikt het. Net als die van Iran. Deep Packet Inspection (DPI), een methode om het internetverkeer tot in detail in de gaten te houden. Sommigen noemen het een soort internet-afluisteringstechniek. Handig, als je dissidenten wilt opsporen.

Maar ook KPN gebruikt DPI, werd gisteren bekend. Om te meten wat mobiele internetters doen. En dat leidde tot veel ophef. Deep Packet Inspection was trending topic op Twitter. Twitteraars koppelden de termen 'Big Brother' en KPN aan elkaar. Digitale burgerrechtenorganisatie Bits of Freedom was verbijsterd en zei dat KPN zowel de Wet bescherming persoonsgegevens overtreedt als de strafrechtbepaling die het afluisteren en

aftappen van communicatie verbiedt. 'Schokkend en waarschijnlijk in strijd met de wet', reageerde de organisatie.

En Marco Visser, directeur Mobiel Nederland van KPN, was nog wel zo trots toen hij tegenover investeerders had gezegd dat 'KPN voor zover ik weet de allereerste operator ter wereld is die DPI gebruikt'. Om het gebruik van WhatsApp te meten.

Ook het gebruik van een internetbeldienst als Skype was volgens Visser in kaart te brengen met DPI. Nuttig voor het bedrijf (en voor investeerders), want KPN gaat vanaf deze zomer extra geld vragen voor het gebruik van diensten als Voip en WhatsApp.

Afluisteren

Maar hoe erg is het wat KPN doet? Dat het een techniek gebruikt waarvoor de Delftse hoogleraar internet en veiligheid Milton Mueller waarschuwde?

Volgens KPN hangt 't er maar net vanaf waarvoor je die methode DPI gebruikt. Het bedrijf zei gisteren dat

het niet naar de inhoud van berichten kijkt, maar wel DPI heeft gebruikt om 'het soort dataverkeer te analyseren'. Om zo de opkomst van de applicatie WhatsApp in kaart te brengen. KPN luistert om die reden niet af, zegt het bedrijf zelf.

85

Allemaal WhatsApp

Uit het onderzoek dat KPN deed met de techniek DPI bleek dat 85 procent van de Hi-klanten WhatsApp gebruikt.

Het telecombedrijf kijkt naar eigen zeggen bijvoorbeeld niet naar de chatconversaties die je hebt gevoerd, naar wát jij tegen vriend A of B hebt gezegd; iets wat met DPI wel kan. Wat landen als Iran en China doen.

Alleen weet het bedrijf dus wel dát je gebruikt maakt van WhatsApp. En hoeveel je er gebruik van maakt. Of KPN ook weet van welke andere diensten je op je telefoon gebruikmaakt (Skype, de Facebook-applicatie), is niet duidelijk, zegt privacyjurist Bart Schermervan Considerati. 'Dat hangt af van hoe ze de techniek precies gebruiken'. Het kan volgens hem ook zijn dat KPN via filters alleen ziet wanneer je WhatsApp gebruikt.

Glijdende schaal

'Afluisteren' vindt Schermer een zware beschuldiging. 'Daarvoor weten we nog te weinig van hoe KPN DPI inzet'. Maar er is wel een gevaar van 'een glijdende schaal', denkt hij. Oftewel: KPN kijkt nu naar het gebruik van WhatsApp, maar wat volgt?

KPN heeft al maandenlang, zonder dat abonnees ervan af wisten, het dataverkeer bekeken met DPI. Jurist Arnoud Engelfriet (ICT Recht) vindt dat het bedrijf daarmee al te ver gaat: 'Ze horen op z'n minst toestemming van klanten te hebben voor het bekijken van dat dataverkeer'. Veel bedrij-

ven kijken volgens hem ook naar het internetverkeer van hun werknemers, maar moeten deze daar wel van op de hoogte stellen.

Schermer: 'KPN had in ieder geval beter duidelijk moeten maken wat het doet. Dat iemand van het bedrijf het nu tussen neus en lippen door zegt op een bijeenkomst met investeerders is niet handig.'

Rechter

Blijft de vraag hoe de rechter deze zaak bekijkt. Ook als het telecombedrijf niet letterlijk aan het 'intappen' is op gesprekken, dus niet meeluistert of kijkt naar de inhoud, denkt Engelfriet dat KPN in strijd met de wet heeft gehandeld. Het bedrijf heeft het dataverkeer bekeken, ook al heeft het niet de inhoud van gesprekken gezien. Engelfriet: 'Dat het bedrijf bekijkt wanneer een abonnee van een dienst als Skype of WhatsApp gebruik maakt, gaat al te ver'. 'Dat is niet de afspraak die klanten met KPN hebben gemaakt'.

KPN onderzoekt nu of het 'de regels goed heeft nageleefd'.

WEBWINKEL

€ 149,-
€ 109,-

WestCord WTC Hotel Leeuwarden★★★★

3 heerlijke dagen Leeuwarden

De prachtige Friese hoofdstad Leeuwarden zal u aangevuld verrassen. Deze historische hofstad heeft sfeervolle smalle straatjes, vele gezellige terrasjes en diverse winkel-promenades. Beklim ook de scheve Oldehove Toren eens. Deze Friese toren van Pisa biedt u een prachtig uitzicht over de stad en omgeving. Ontdek vele monumenten zoals oude stadswallen, kerken en het prachtige stadspark De Prinsentuin. Ook een leuke manier om Leeuwarden te verkennen is varend per boot door de grachten.

Friesland is de meest Hollandse provincie van Nederland. Uitgestrekte weilanden, de prachtige meren, kleine gezellige dorpjes: Friesland is uniek. Vanuit Leeuwarden is het heel makkelijk om een leuk uitstapje naar de Waddeneilanden te maken. Ameland en Schiermonnikoog zijn ideaal voor een leuk dagtochtje. Lekker genieten van zee, strand, duinen en prachtige natuur. Dompel u onder in het heerlijke eilandgevoel. Een retourticket met de boot kost nog geen € 14,- per persoon! U verblijft in het 4-sterren WestCord WTC Hotel Leeuwarden, op loopafstand van het centrum. Een ideaal hotel voor een heerlijk verblijf in deze leuke stad. Reserveer dit supervoordelige arrangement snel en kom genieten van het Friese land.

WestCord WTC Hotel Leeuwarden

is een splinternieuw hotel, op loopafstand van het gezellige centrum van Leeuwarden. Uw hotelkamer is modern ingericht en voorzien van bad en douche, toilet, minibar en tv, wireless internet, telefoon, kluisje, airconditioning, extra lange en brede bedden en gratis koffie- en theevoorzieningen. Het hotel heeft ook kamers met tussendeur, ideaal voor gezinnen. Het ontbijt-restaurant ligt op de bovenste etage en biedt een prachtig uitzicht over de stad en de mooie omgeving. Natuurlijk is er ook een sfeervol restaurant waar u heerlijk

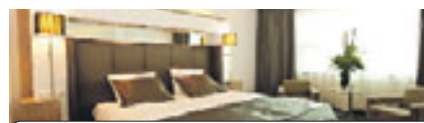
webwinkel.depers.nl

categorie reizen / hotelovernachtingen

'a la carte' kunt dineren. Verder is er een gezellige lounge en een Health Club (tegen betaling).

Inhoud:

- 2 x overnachting incl. uitgebreid ontbijtbuffet
- 1 x 3-gangendiner
- Shopping guide Leeuwarden
- Toegang Grutterswinkel
- 50% korting op fietsuur

Adviesprijs* € 149,- p.p.

Lezersprijs* € 109,- p.p.

* prijs per persoon o.b.v. een 2-persoonskamer. Toeslag aankomst op zondag t/m donderdag € 10,00 p.p. Toeslag alleengebruik: € 25,00 per nacht. Geen toeristenbelasting. Reserveringskosten: € 7,50 per boeking.

Dit arrangement is geldig t/m 31 december 2011, m.u.v. feestdagen.

Meer informatie en boeken

Ga naar onze webwinkel of bel met Marrea Hotelarrangementen op telefoonnummer 0571 - 27 77 44.

Vermeld bij uw boeking de code: **DePers03**

Dagblad
De Pers

Vreemd gaan

98 procent van de mannen en 80 procent van de vrouwen denkt tijdens seks met zijn partner soms aan een ander. Zo stelt *Journal of Sex Research*.

Negen levens

Een kat in Osawatimie, in Kansas, heeft vier kogels in zijn kop overleefd. De eigenaar van de kat weet niet wie zijn huisdier heeft beschoten.

Vet verhaal

Een moeder en dochter uit New York zijn niet aan boord van een vliegtuig van South West Airlines gelaten. Ze waren te vet voor hun stoelen.

Vanuit Amsterdam leveren we aan meer dan twintig landen.

Nico van Oers Uitvinder

De kartonnen wip die de postwereld veroverd

#EasyWeigh

Nooit meer gokken, nooit meer in de rij in het postkantoor. Met de brieven- en pakkettenwegers van EasyWeigh wordt feilloos frankeren kinderspel.

Marcel Hulpas
Amsterdam

Een lange wachtrij in het postkantoor. Allemaal mensen die hun brief of pakje wilden laten wegen. Nico van Oers stond er middenin, en vroeg zich af waarom ze dat thuis niet hadden gedaan. Het antwoord is simpel: al die klanten hadden geen brievenweger thuis. Die wegers zijn duur en vreten batterijen.

Er moet, bedacht Van Oers, een heel eenvoudig weegapparaatje komen, eentje dat geen stroom nodig heeft, minder kost dan een postzegel en opvouwbaar is, zodat het gemakkelijk te verspreiden is door de post-bedrijven zelf.

Twee jaar later was daar de EasyWeigh. Een 'wipje' van karton, met gleuven erin voor verschillende gewichten. Zet de brief in het gleufje '20 gram', en als het wipje omslaat, dan weegt ie dus méér dan dat. En moeten er twee postzegels in plaats van één.

Was daar écht twee jaar voor nodig?

'Mijn compagnon Jelmer Huizinga en ik wilden echt de aller-goedkoopste, beste en eenvoudigste brievenweger ter wereld maken en mag ook niet gecompliceerder dan we dachten.'

Een van de problemen bleek de kartonsoort. Die moet zeer uniform van kwaliteit en gewicht zijn, geen vocht opnemen en mag ook niet krimpen. Van Oers: 'Het karton dat we gebruiken is speciaal gemaakt voor de brievenweger. We hebben niet alleen een octrooi op het ontwerp en het idee van de 'kantelweger', de kartonfabrikant heeft ook verschillende fabricagegeheimen en octrooien.'

En dat karton moet ook héél nauwkeurig gestanst...

'Klopt. De weger voor TNT Post bijvoorbeeld moet binnen één gram nauwkeurig zijn bij 20 gram. Dus dat vereist een grote precisie bij de productie. En ieder land heeft zijn eigen tarieven dus voor ieder land moesten we een aparte brievenweger ontwikkelen...'

De EasyWeigh verscheen op exact het goede moment op de markt. Het klassieke postkantoor heeft afgedaan. Te duur. De klant van de toekomst kan thuis postzegels printen, zijn brieven en pakketjes frankeren, en daarna op laten halen. De EasyWeigh is daarbij onmisbaar – én voor postbedrijven

20

gram

De weger voor TNT Post moet binnen een gram nauwkeurig zijn bij 20 gram. Precisie bij de productie is dus vereist.

een perfect communicatiemiddel. Toen Van Oers en Huizinga met hun EasyWeigh op de internationale postbeurs verschenen, werd de vinding bijna uit hun handen gegrist.

Van Oers: 'Vanuit Amsterdam-Zuid leveren we aan meer dan twintig landen. Miljoenen worden ervan gemaakt. Toen vertegenwoordigers van US Postal de EasyWeigh Pakketweger zagen waren ze zo enthousiast, dat ze gelijk een enorme order plaatsten. Fantastisch natuurlijk, maar daaraan voldoen heeft wel anderhalf jaar stress opgeleverd.'

De EasyWeigh wordt in Nederland gemaakt. Dat geldt ook voor de pakketweger die ze daarna ontwierpen.

Dat is een set van 'bruggetjes' op metalen veren die, wanneer er een pakket op wordt geplaatst. Doorbuigen. Raakt de brug de grond, dan is het pakket zwaarder dan het aangegeven gewicht. Door de breedte en dikte van de veren (ook hier omgeven door productiegeheimen) te variëren, ontstaan verschillende bruggen – elk land zijn eigen 'set'. Daarnaast zijn er landen waar niet het gewicht maar het formaat de hoogte van de frankeering bepaalt, en dus ontwikkelden ze opvouwbare pakketmeters en brievenmaatmeters waarmee klanten in hun 'thuisland' heel snel het vereiste tarief kunnen vaststellen. Van Oers: 'Alles wat postbedrijven ooit hebben verzonnen om tarieven te bepalen, hebben we in producten omgezet.' Lachend: 'We zijn klaar!'

Waarom hebben jullie de EasyWeigh niet gewoon als retailproduct op de markt gebracht?

'We zagen direct in dat het ook een uniek communicatiemiddel is. Postbedrijven kunnen het strategisch inzetten, bijvoorbeeld bij acties of als welkomstgeschenk voor nieuwe klanten van eBay en Marktplaats die hun verkochte artikelen verzenden. We zijn ervan overtuigd dat juist postbedrijven er heel veel geld mee kunnen verdienen. Niet alleen omdat de wachtrijen veel korter worden, maar de ervaring leert dat de EasyWeigh ook heel goed werkt tegen onderfrankering. Nu plakken mensen op brieven een enkele postzegel en denken: het zal wel kloppen. Met EasyWeigh zien ze: hé! Er moet een postzegel bij! En dan doen ze dan ook.'

► Alles over EasyWeigh en de andere producten van Innovation Affairs, op www.innovation-affairs.com en www.easy-weigh.com. Meer weten over octrooien aanvragen? Kijk dan op www.agentschap.nl. Ook De Pers laat zijn post wegen met de EasyWeigh-wegers. Kijk voor een demo op www.depers.nl/easyweigh.

Column Marcel Hulpas Besmet door de aarde

Mysterie na veertig jaar opgelost, kopte de Volkskrant woensdag. Nou ja, mysterie. Na terugkeer van de Apollo 12, in 1969, ontdekten NASA een handjevol streptokokken op een camera van een onbemand ruimtevaartuig. Die camera had een paar jaar op de maan gestaan, en was door de Apollo 12 mee terug naar de aarde gebracht. Streptokokken op de maan? Buitenaards leven? Nou nee. Het waren hele aardse streptokokken, van het gemakzuchtige type dat het op de maan nog geen dag uithoudt. Dus die camera moest wel na terugkeer op aarde zijn besmet. Bedrijfsongevalletje.

Om duistere redenen heeft NASA nu uitgezocht hoe dat kon gebeuren. Uit filmbelden bleek dat laboranten de steriel ingepakte en overgebrachte camera met ontblote bovenarmen uitpakten. Volgende keer beter oppassen, waarschuwen de onderzoekers. Want stel dat er écht

buitenaards microben opduiken, dan mogen die niet op aarde verspreid raken.

Het probleem is eerder andersom. Niet de aarde loopt gevaar, maar de ruimte.

Een naderhand verdwaald geraakte streptokok, die valt gemakkelijk door de mand. Maar wat te denken van een hardnekkiger type dat het op de maan wél zou uithouden? Of een onbekende bacterie die bij een eerdere vlucht is overgevoegen en zich heeft aangepast? Niets valt uit te sluiten. En wie durft dan straks te roepen: 'Een mysterie is opgelost?'

Marcel Hulpas is wetenschapsredacteur bij De Pers

Adempauze in de Ardennen!

More Inclusive Han-sur-Lesse

slechts

139

euro p.p.

4-daagse More Inclusive

zoek & boekcode 68001

Inbegrepen

- 3x overnachting in een twee-persoonskamer
- 3x uitgebreid ontbijtbuffet met schuimwijn
- 3x dagschoot (naar wens vlees, vis of vegetarisch)
- gratis gebruik wellnesscentrum (dagelijks tussen 16 en 20 uur)
- gratis parkeren
- ludiek wandelocht door Han-sur-Lesse
- autorally (autotocht a.d.h.v. vragen) door de Ardense natuur

Prijzen
01/06-31/10 139

Kinderkorting (bij 2 volbetalenden op de kamer)

0 t/m 2 jaar: gratis
3 t/m 11 jaar: € 60,- o.b.v. logies/ontbijt

Prijzen in € p.p. Niet inbegrepen: reserveringskosten en kosten calamiteitfondsen.

ARDENNEN
TOERISME

www.ardennen.nl

Informatie & Reserveringen
www.pharosreizen.nl/depers

of via 0900 - 365 65 65 (20 cpm, max. € 10,- per gesprek)
of via uw ANWB-reisbureau met
zoek & boekcode 68001

pharosreizen.nl

Bent u daar al 'ns geweest?

Geen analfabeet

In de Middeleeuwen tekenden veel geleterde geleerden een document vaak met een kruisje. Een getuige zette daar vervolgens diens naam bij.

Niks hangen

De hangmat is geen 'hangende mat', maar stamt af van het woord 'amaca' van de Taino-indianen op Haiti, die het ding uitvonden.

En geen hamburger

Een uur pianospelen kost evenveel calorieën als een half uur stevig doorlopen of twintig minuten tennissen. Eet één appel en hebt ze weer terug.

#Vakantie Journalisten zijn niet welkom in Syrië, en dus deed Arnold Karskens alsof hij een toerist was. Duur hotel? Check. Saaie excursies? Check. Gek hoedje? Check. Nu alleen nog een smoesje om naar die demonstraties te kunnen.

Arnold Karskens

Elke reis naar een spanningsgebied kent minimaal één angstmoment. In Syrië was het direct bij de nachtelijke aankomst op het internationale vliegveld van Damascus raak. Als volleerd acteur had ik me ingeleefd in de rol van onnozele toerist. Dus wel een rugzak, maar geen laptop; ik ben immers op vakantie. Geen agressieve honkbalpet maar zo'n slappe tropenhoed. Met een wereldvreemde blik, zo van 'It's Thursday, so this must be Syria', toonde ik in de donkere bagagehal mijn hagelnieuwe paspoort, uiteraard zonder stempeels van andere brandhaarden. Ik zuchtte diep. Het moment van de waarheid!

De voorovergebogen ambtenaar typete mijn naam in ouderwetse computer en stelde twee vragen.

'Beroep?'

'Leraar', loog ik.

'Hotel?'

'Cham Palace!'

De reservering in het duurste hotel van het land, waar een overnachting de lieve som van 270 euro kost, maakte, zoals verwacht, indruk. Rijke stinkers worden nooit lastig gevallen weet iedere sloeber. Dus 'beng' een stempel en ik mocht doorlopen. Weer een zucht, maar nu van opluchting. Collega Dorothy Parvaz van de Arabische zender Al-Jazeera zou twee dagen later bij aankomst worden opgepakt en overgebracht naar Iran. Journalisten zijn niet welkom in dit Noord-Korea van het Midden-Oosten. De laatste die na een weekje brommen in een vochtige kerker werd gesmeten om vervolgens het land uit te worden gezet was een Britse. Dus ik wist waar ik aan begon toen ik in de luxe spacewagon richting hoofdstad stapte. Maar het begin was een makkie. Een mobiele legerwegblokkade voor de stadsgrens, een van de tientallen die ik zou passeren, wuifde me door.

Twitter

Maar dan. De opstandelingen spreken was een stuk lastiger. In de week voor mijn komst waren alle contacten die ik had verzameld opgepakt of ondergedoken. Ik pleegde telefoontjes naar de Jordaanse hoofdstad Amman. 'De repressie en de angst groeien met de dag', liet een goed ingevoerde vertrouweling weten. 'Zelfs een contact waarmee ik al jaren werk was gisteren bang om met mij via Skype te chatten.' Telefoons in Damascus werden niet opgenomen en voicemailboxen inspreken leek me erg link, die kunnen makkelijk worden afgeluisterd. Een contact dat ik sprak te midden van jonge vrouwen met hoofddoekjes, lunkend aan waterpijpen, beloofde contact te leggen met een mensenrechtenactiviste. En bij de belofte bleef het. Syrië is geen Egypte of Libië, waar iedereen zich verdringt voor een camera om iets te roepen.

Gelukkig wezen Twitterberichten naar de wijken waar rellen plaatsvonden, want daar moest ik heen. Om

omgemerkt in de buurt te komen moest ik een list bedenken. Ik koos een toeristisch doelwit aan de andere zijde van de stad, zo hoopte ik de stoet demonstranten te kruisen. Iedere optocht was omgeven door verklikkers die ik bewust aansprak met de vraag of ik op de juiste weg naar het bewuste museum of hotel. In Damascus mislukte de opzet, dranghekken blokkeerden de doorgang. Maar in de stad Hama raakte ik zo verzeild tussen de demonstranten. Gemaskerde jongens richtten vernieling aan. Mensen zonder vernieling scanderen leuzen. 'Er is geen God dan Allah' en 'Vrijheid'. Een taxi-chauffeur haalde me weg uit de groep en toonde me het spoor dat de groep eerder trok door de stad: grote stukken beton die op de weg waren gerold en een geblakerd regeringsgebouw. De volgende ochtend was een groep demonstranten tot bij de kloktoren in het centrum doorgedrongen. Op het dak van een gebouw hadden ze het portret van president Bashar al-Assad verscheurd. Ik kwam in de buurt omdat ik zogenaamd op weg was naar een internetcafé.

Gesprekken met tegenstanders vonden in auto's of theehuizen plaats. Op zaktelefoons werden

schokkerige beelden getoond van bloederige lijken. De haat kon je van de gezichten lezen. Een deel streed volgens mij oprecht voor democratie. De veertigjarige dynastie van de familie Al-Assad, vader Hafiz van 1970 tot 2000, en zoon Bashar sindsdien, was velen een doorn in het oog. De ontmoetingen bleven kort en brokkelig. Het was bedelen om quotes. De beste vond ik de man die me zei: 'Zeker 75 procent van de bevolking is tegen de regering. 25 procent is voor, maar die hebben de wapens.'

Orwell

De mannen met de onafscheidelijke zwarte halflange leren jas waren altijd nabij. Twee lieden postten dagenlang voor mijn hotelkamer in Damascus. Ze maakten het zich gemakkelijk en lieten kussens aanraken voor de rieten stoelen en veel koffie. Urenlang hielden ze bezoekers in de gaten.

Toen de Britse schrijver George Orwell zijn antitotalitaire roman 1984 schreef, moet hij Syrië voor ogen hebben gehad. Zo'n vier geheime diensten, mukhabarat geheten, volgen nauwlettend de gangen van haar 22 miljoen inwoners en bezoekers. 'Big brother is watching you all the time', zei een hotelhouder die er een punthoofd van kreeg. 'Als ik met de

Het is hier

Boven: kinderen in Daraa. Rechts: een met een mobieltje gemaakte foto van een anti-regeringsprotest. Rechtsonder: Toerist Arnold Karskens. FOTO'S: APENAP

Lonely Karskens Ook chillen in Syrië?

- Vraag geen visum aan bij de ambassade. Koop er een bij aankomst voor 34 dollar.
- Reis je per bus, weet dan dat de politie voor vertrek je ticket moet stampelen. Je hebt een vaste zitplaats en bij aankomst wordt opnieuw je paspoort bestudeerd.
- Probeer de Syrische wijn. De Al Arrab 2009 proeft naar cassis en

rozijnen en is zeer smakelijk bij een overvloedige Mezze. • Bestudeer de hilarische Engelse opschriften op vrachtauto's. In plaats van 'Kiss me' las ik 'Kees me'. • Oppassen bij bezoek ruïnes. Overal liggen schapenkeutels. Vaak is er geen afrastering waardoor je in donkere peilloze diepten kunt vallen.

één praat worden de andere drie kwaad.' En overall hadden ze hun knechten. De buurman van het hotel gluurde bij welke taxi ik instapte. De chauffeur meldde op zijn beurt waar hij me heen reed. Toen ik op bezoek ging bij twee Nederlandse paters in de stad Homs, ten noorden van Damascus, belde de chauffeur voor aankomst 'een vriend'. Die kwam en liep mee tot de deur.

Het Nederlandse tweetal, dat tegen alle adviezen blijft, had een wei-

nig gehoorde mening. Zo ontkende de jezuïetenpater Frans van der Lugt (73) dat er in Syrië sprake was van een Arabische lente, zoals in Tunesië en Egypte. 'Voor mij is meer sprake van een herfst. Als de regering en het leger wegvallen, wordt het een bloedbad.'

Zijn collega-pater Michiel Breninkmeijer (79) klonk ook bezorgd. 'De demonstranten willen een maatschappij in volledig Mohammedaanse stijl. Dan gaan we driehonderd

Bevolking

Syrië is 4,5 maal groter dan Nederland en het land telt in totaal zo'n 22 miljoen inwoners.

Vriendelijk

Syriërs behoren tot de aardigste mensen op deze wereld, anders dan de journalisten die hen vermoeden.

Cultureel

Daarbij is het land een ware schatkamer aan cultureel erfgoed. Romeinse ruïnes, kastelen en eeuwenoude soeks.

fan-tas-tisch

jaar terug in de tijd. Dan zijn de christenen de klos. Zoals in Irak is gebeurd. En nu in Egypte. Den hebben wij niks meer te vertellen. Dat is het gevaar.

Beiden wonen al bijna veertig jaar in Syrië en hebben het zien veranderen voor de christenen. Pater Van der Lugt: 'Dertig jaar geleden waren we hier met 15 procent van de bevolking. Nu nog 4 of 5 procent. We minderen in aantal, zoals in Turkije, zoals in Irak. Alleen de mensen die niet weg kunnen blijven.'

De staatstelevisie toont iedere avond droevige nabestaanden van omgekomen politieagenten en militairen. Er zouden er al zo'n honderd zijn gesneuveld, terwijl een vrouw me verzekert dat de demonstranten tot nu toe niet hebben geschoten. Onder de demonstranten zouden rond de vijfhonderd doden zijn gevallen. Wie gelijk heeft is niet te achterhalen. De berichtgeving over tanks die op de bevolking schieten is er mede oorzaak van dat de Europese Unie sanc-

ties afkondigde: een wapenembargo, een reisverbod voor regeringsvertegenwoordigers naar landen van de Europese Unie en tegoeven zijn bevroren. Opvallend is dat niemand het aftreden van president Bashar al-Assad eist, zoals wel het geval was bij zijn collega-dictators Muammar Gaddafi en Hosni Mubarak.

Olie

Volgens een bejaarde man die ik in Homs sprak zijn de sancties dan ook bedrog. Het is niet de bedoeling dat de huidige president vertrekt. 'Het gaat het Westen niet om humanitaire en democratische rechten, maar om de sjitische olie. De Verenigde Staten zien dat Irak, Libanon, Bahrein en ook Syrië steeds sterker onder invloed komen van Iran, dat willen ze opbreken.' De sancties zijn daarbij een drukmiddel.

Op weg naar zijn huis was er een opstootje, toen de geheime dienst mensen wilden arresteren en omstanders zich er tegen aan bemoeiden. Op de hoek van de straat stonden militairen halfverborgen achter zandzakken. Ze grepen niet in. Langs weerszijden van de weg stonden tanks opgesteld. 'Niet filmen', riep de chauffeur. 'Als ze het zien krijg ik veel problemen.'

Na anderhalve week drong de geheime dienst zich steeds vaker en opzichtiger op. Agenten ondervroegen hotelpersoneel en snuffelden door mijn bagage. Een korte zoektocht op zoekmachine Google en mijn cover was weg. De paranoia bereikte haar hoogtepunt toen ik onbetekenende bonnetjes van het restaurant niet verscheurde en in de prullenbak wierp, maar doorspoelde in de toiletput.

Om mijn vermomming als toerist op te houden, bezocht ik tussen de journalistieke bedrijven door talloze ruïnes. De Romeinse ruïnes van Palmyra, het kruisvaarderskasteel Krak des Chevaliers, de eeuwen geleden verlaten Byzantijnse steden.

Het voordeel van het negatieve reisadvies voor Syrië is dat al die pracht exclusief was. Bezochten vorig jaar acht miljoen buitenlanders de Levantstaat, nu waren ticketkantoor-tjes vaak gesloten of wachtte een uitgebreide theeceremonie van een vergulde oppasser die al weken geen bezoeker had gezien. Bij zo'n gesprek omschreef een man hoofdschuddend de ontluikende wens tot democratie als een nieuwe baby waar iedereen zich mee bemoeit. 'Om er zoveel mogelijk van zich zelf in terug te vinden.'

Mijn terugreis zou het volgende

angstmoment worden. Onverwachts smeren leek me het beste. Twee dagen voor geplande terugreis reisde ik midden in de nacht naar de luchthaven en checkte op het laatste moment in. De geheime dienst lag op één oor of had het te druk met het hardhandig verhoren van de duizenden arrestanten die ze zelfs in voetbalstadions moesten opsluiten bij gebrek aan cel-ruimte.

Gouden tip

Even dacht ik aan de slotscène uit de film *The year of living dangerously* waarin de jonge gestreste reporter Mel Gibson bij vertrek uit het toen woelige Indonesië zijn bandopnameapparaat achterlaat omdat de douane de techniek van een bandrecorder niet begrijpt. Maar niks geen wolven die op mijn bagage sprongen. Een ticketwijziging op het laatste moment vormde 'geen probleem'. De paspoortcontrole was een formaliteit. 'Beng', een stempel. En een vriendelijke knik die ik met lichte ironie beantwoordde met 'dank u'.

Eenmaal thuis zou ik een gouden tip hebben voor al mijn wachtende collega's aan de grens met het 'voor de buitenlandse media gesloten Syrië': probeer het eens met een rugzak en een slappe tropenhoed.

Frans mandaat

Syrië was Frans mandaatgebied vanaf 1922 en Syrië werd een onafhankelijk land in 1946.

Sterren

De twee sterren in de vlag verwijzen naar de drie jaar, tot 1961, dat Syrië een eenheid vormde met Egypte.

Ba'ath

Sinds 1963 regeert de Ba'ath –partij van de herrijzenis– dat een sterke pan-Arabische socialistische politiek voorstaat.

Ga mee!

effeweg.nl

effeweg.nl

SUPER SUMMER SALE

3 dagen
Antwerpen
v.a. € 79,-

4 dagen
Praag
v.a. € 99,-

4 dagen
Berlijn
v.a. € 119,-

4 dagen
Parijs
v.a. € 119,-

4 dagen
Londen
v.a. € 149,-

effeweg.nl

NAJAARS KNALLERS

5 dagen
Brugge
en de Vlaamse kust
v.a. € 149,-

4 dagen
Thüringen
v.a. € 159,-

effeweg.nl

effeweg.nl

Kijk op
effeweg.nl
of bel:
0529 46 96 67

Prijzen zijn per persoon en
excl. reserveringskosten.
Fouten voorbehouden.

Reizen |

Uw bestemming voor effectief adverteren.

Elke vrijdag in De Pers en op zaterdag in de regionale dagbladen

Het reisaanbod in de zeven regionale dagbladen van Wegener NieuwsMedia en De Pers is voor onze lezers wekelijks een bron van inspiratie.

U bereikt met uw advertentie ruim 3,2 miljoen lezers*

Voor informatie en reserveringen:

Wegener NieuwsMedia

Postbus 26

7300 HB Apeldoorn

reizen@wegenernieuwsmedia.nl

* NOM Printmonitor 2009-I / 2009-II bereik vrijdag + zaterdag

Binnenland Algemeen

Luxe stacaravans en bung. tenten op 22 topcampings in NL, va € 13 p.n.p. Anvr/Sgr Vacansoleil.nl // 0800-0022

Noord-Brabant

T.h. 4-5p vak.huis bosr. omg. EERSEL - De Kempen, 06-22377156 www.planet.nl

Zeeland

Zon, Zee, Zand kom slapen en genieten op het strand ☎ 06-13 12 00 95 www.slaapstrandhuisje.nl

T.h.: vakantiewoningen en appartementen aan zee! 0117-382640 www.breskens.nl

Cadzand-Bad, bung. en app. 50-500 m van strand info: www.voogdtverhuur.nl/0117-391514
Strand, Zee en Zon. Schouwendeuveland. T.h. 4-6 zomervon. ☎ 0111-412496 www.campingdehoogte.nl

*** RENESSE AAN ZEE *** bungalows/chalets/caravans camping. Tel. 0111-461 231 www.vakantieparkschouwen.nl

Groede, FAM.CAMPING 2,5 km v. zee. T.h. stacar's, huisjes, Weekend vanaf € 115,- www.dewoordhoeve.nl 0117-371217.

Waddeneilanden

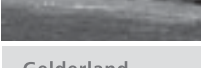
Hotel De Pelikaan Texel 3-dgs Pelikaan Arrangement, volledig op basis van half pension, nu tijdelijk € 57,50 p.p.n. www.depelikaan.nl of Tel. 0222-317202

T.h. CHALETs, Pinksteren, juli-aug. en najaar 0562-448344 www.tereschelling.net/schaap

Texel vrij gel. vakantiewoning www.hermanshoeve.nl 06-20955466

TEXEL, 4-8 pers. bung. mei t/m hoogseizoen nog mog. 06-53531885 www.slufteroord.nl

TERSCHELLING te huur. luxe 4 pers. chalet, van particulier. Geen Huisd. ☎ 073-641.07.71.

Friesland

Sfeervol overnachten in kleinschalig comfortabel hotel in weidse Friese ruimte, vlakbij Leeuwarden. 058-251 98 88 www.hotelweidumerhout.nl

STAVOREN, luxe app.aan haven en IJsselmeer Tel.0514-682950 www.havenhuis.nl

LAUWERSMEER: Friesland Rust en ruimte. Fraai huis bij het water. 0182-614601 www.zuideroog.nl Uniek!

Zeeuws-Vlaanderen, 120 vakantiewoningen direct aan zee. Meer info: www.nieuwvliet.nl of 0117-372180.

CADZAND-BAD: luxe 2-6p. bung & app. op loopafst. van strand. ☎ 0117-396004 www.zeester.nl

SCHOUWSE KUST t.h. luxe chalets en campingplaatsen. Voor info bel 0111-651639. www.schouwsewoudin.nl

Rensse aan zee. 4 p. zomerhuis. Hond toegest. Op loopafstand strand en dorp met riante tuin. Boek via [HTTP://DEN.MICAZU.NL](http://DEN.MICAZU.NL)

CADZAND-BAD: te huur op en direct achter de duinen. luxe bung. en app. ook met zeezicht. Tel.: 0117-391 433, info: www.vanakker.com

Hotel De Pelikaan Texel 3-dgs Pelikaan Arrangement, volledig op basis van half pension, nu tijdelijk € 57,50 p.p.n. www.depelikaan.nl of Tel. 0222-317202

T.h. CHALETs, Pinksteren, juli-aug. en najaar 0562-448344 www.tereschelling.net/schaap

Texel vrij gel. vakantiewoning www.hermanshoeve.nl 06-20955466

TEXEL, 4-8 pers. bung. mei t/m hoogseizoen nog mog. 06-53531885 www.slufteroord.nl

TERSCHELLING te huur. luxe 4 pers. chalet, van particulier. Geen Huisd. ☎ 073-641.07.71.

Beleef de lente op Texel! App. Of villa direct aan zee Voor info: tel: 0222-317 542 WWW.TEXELVAKANTIES.NL

TEXEL Last Minute! Betaalbare bungalows op de mooiste plekken van het eiland. Ga naar www.texelselect.nl

Texel last minute mei Boek nu een weekend of Midweek v.a. € 89,- p.p. Tel.: 0222-312423 www.dennenoord.com

Recreatie Onroerendgoed

All-in vakantie Schilderen Beeldh.-Foto-Koken-Mozaïek www.griekenlandaanzee.nl

Recreatie onroerend goed Binnenland

Luxe chalets te koop

Showmodellen nu te bezichtigen. Unieke locatie direct aan de Vecht te Ommen www.bungavan.nl ☎ 0529-45 32 48

Recreatie onroerend goed Buitenland

T.K. vak. woning in Corrèze, Frankrijk. Prachtige omg. incl: 06-28235065 / 06-28405652

Fietsvakanties

DJOSER Fietsreizen wereldwijd Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Kunst & Cultuurvakanties

Itinéraire Baroque: 6-dg muziekreis naar de Dordogne (FR) 27 juli-1 aug '11 € 1295 incl. 9 concerten met o.a. Ton Koopman, excursies, ****hotel, 5 diners en KLM vliegticket. 013-5363921 www.muziekreizen.org

Wandervakanties

DJOSER Wandereizen wereldwijd Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Drenthe

Kom naar **LANGLO** voor een mooie rustige fietsvakantie in een schitterende bosrijke omgeving **va € 24,- p.p.p.d.** Gr. fietsen beschikb. **Café-Pension Bralts**. 0592-612289 www.bralts.nl

Fietsen of wandelen in bosrijke omgeving? 0593 552 429 www.hotelwitteveen.eu

Modern comfort in ouderwets gezellig pension 0521-593835 www.hetrustigeheuvel.nl

Gasselte 2-6p. bung's. www.bungalowparkvrijzicht.com 033 2452834 of 06 54347050

Roden, kl.groene camp.t.h. 2-4 6-12p.bung's ook trekkershut. 050-5019261 www.dorado.nl

T.h. PESSE, 4-8 p. recr.bung van 170-438 p.w. Tel. 020-4412491 www.bungalowpark-nuileveld.nl

Havelte 2-4-5 p. app. in Saks. boerderij, schitterende omgeving, veel m.o.g. 0521-343558 WWW.EURSINGERHOF.NL

Fiets- en Wandelarr. h.p. 4 dgn/3 nachten. p.p. €149,- 0599-512 204 Drenthe WWW.HOTELNIEVEEN.NL

5 dgn € 145, PP HP mei/juni www.hotelhetwapenvanvelden.nl 0591-371241 Drenthe 10 km van Emmen

NORG: 2-6pers. comfort app. nabij restaurants, natuurgeb. en zwembad. Aanbiedingen: www.sfeervol-drenthe.nl

Haal meer uit je vakantie

BOEK NU EN ONTVANG EEN REISCHEQUE VAN € 35 p.p.!*

Aan de Achensee

8-daagse busreis

al vanaf
€ 439 p.p.

Ontdek de schoonheid van de Achen-see, de lieflijke dorps langs de oevers en de imposante bergen.

Highlights: Rattenberg, Swarovski Kristallwelten, Innsbruck, Mayrhofen, Achensee, Vipiteno (Italië) en Obernbergthal.

Verblijf in Hotel Tyrol*** in Pertisau o.b.v. halfpension. Inclusief welkomstdrankje, 1x bauernbuffet of BBQ-avond, 1x koffie met gebak en gratis gebruik van fietsen (zo lang de voorraad strekt).

Diverse vertrekdata t/m oktober www.dejongintra.nl/bbper01

Nieuwe reis, scherp geprijsd!

Zonnig Karinthei

8-daagse busreis

al vanaf
€ 519 p.p.

Geniet van het prachtige landschap met bergketens en groene en uitgestrekte meren en natuurlijk de vriendelijke bevolking.

Highlights: Berg im Drautal, Lienz, Villach, Kranjska Gora (Slovenië), Tarvisio (Italië), Klagenfurt en Wörthersee.

Verblijf in Hotel Waldpension Putz*** in Berg im Drautal o.b.v. halfpension. Vanuit het hotel kunt u prachtige wandelingen maken, maar ook verschillende excursies.

Diverse vertrekdata t/m oktober www.dejongintra.nl/bbbeg01

Geen 1-persoonskamertoeslag!

Ga naar www.dejongintra.nl/wegener bel 0180-457803 of ga naar uw ANVR reisbureau voor nog veel meer voordelige topvakanties!

Voor alle reizen geldt: getoonde prijzen zijn per persoon o.b.v. 2 personen, exclusief reserveringskosten en brandstoftoeslag. Bijdrage Calamiteitenfonds € 2,50 per boeking.

* De reis moet geboekt zijn tussen 14 en 21 mei 2011 en moet één van de reizen uit deze advertentie zijn. De reischekes kunnen worden ingewisseld bij boeking van een nieuwe reis tot en met 31 oktober 2011.

**Prikkelend en verrassend:
het MAS is geslaagd.**

Antwerpen doet 'n Guggenheimje Pagina 19

Reizen **Extra**

Leren vliegen in Costa Rica

In de Bahia Salinas is het zelden druk: Costa Rica staat vooral bekend als surfparadijs. WWW.BLUEDREAMHOTEL.COM

#Kitesurfen Het warme water en de sterke wind in Bahia Salinas in Costa Rica maken het de perfecte plek om te leren vliegen.

Rebecca Newman
Costa Rica

Costa Rica is een onweerstaanbare combinatie van vulkanen en regenwoud, en van azuurblauwe zee en poederachtig zand. Het staat bekend als surfparadijs, maar nog niet echt als kitebestemming. Misschien komt dat omdat de baai van Bahia Salinas de enige plek aan de westkust van Centraal-Amerika is waar je kunt kitesurfen. En die baai is nog perfect ook. De blonde Italiaan Nicola Bertoldi was een van de kitesurfpioniers in Costa Rica. Hij ontdekte het gebied in 2000, toen de weg er naartoe nog een karrenspoor was. Hij bracht er vele maanden in zijn eentje door, terwijl hij zichzelf leerde kitesurfen. 'Het grootste gedeelte van de tijd was ik niet eens op het water, maar bezig met het ontwarren van mijn lijnen',

lacht hij. Nu is hij instructeur.

Het droge seizoen, van november tot april, heeft van 25 tot 30 knopen, die waaien van zonsopgang tot zonsondergang. Anders dan op andere kitebestemmingen, zoals het Caribische Cabarete of het Spaanse Tarifa, waar botsingen vrij vaak voorkomen,

is het hier zelden druk. 'Ik heb ooit 22 kitesurfers geteld', vertelt Nico, terwijl hij een bierje openmaakt.

Nico runt ook het Blue Dream Hotel, waarvan de veertien eenvoudige kamers in de heuvel boven de baai gehakt zijn, allemaal met uitzicht richting Nicaragua. Gasten die de dag niet doorbrengen op het strand kunnen luieren in de spa, oefenen op het yogaterras of over zee in een kajak in een half uur naar Isla Bolanos varen. Dat is een plezierig tochtje, waarbij je soms gezelschap krijgt van pelikanen. Nadat je de kajak het strand opgesleept hebt, is het de moeite waard om naar het hoogste punt te klimmen om te kijken hoe de weelderige fregatvogels hun jongen voeden.

Costa Rica is een van de weinige plekken ter wereld waar je zowel kunt surfen als kiten. Naar het zuiden op Playa Coco kun je een boot huren die

je naar de Roca Bruja brengt, ook wel bekend als de Heksenrots. Het grote brok steen maakte ooit deel uit van een vulkaan, maar werd in zee geworpen tijdens een uitbarsting.

In het binnenland, weg van de droge bloedhitte aan de kust, rijd je de koele, groene heuvels rond de actieve Arenal-vulkaan op. Het klimaat is hier gematigd. Rond het 33 kilometer lange meer aan de voet van de vulkaan liggen de huizen van Amerikaanse en Europese pensionado's. Bij het zien van de koekoeksklokachtige chalets en het verrassende aantal Duitse bakkers bekruipt je een Alpengevoel. Op het Arenal-meer kun je ook kitesurfen, maar het water is er kouder en door de lava is het er nogal grijs en het is er lang niet zo spectaculair als in Bahia Salinas.

©The Independent

Blue Dream Hotel

Blue Dream Hotel: bluedream-hotel.com. Tweepersoonskamers vanaf 18 euro, exclusief ontbijt, privé-kitesurflessen 27 euro per uur, inclusief uitrusting.

► visitcostarica.com

Ook voor de vogelspotter

Isla Bolanos ligt midden in de baai. Het eiland herbergt veel bijzondere vogelsoorten, net zoals het nabijgelegen Santa Rosa Park.

Wakker geworden

Men dacht dat de Arenal een dode vulkaan was, maar in 1968 barstte hij plots uit. De laatste grotere uitbarsting van de vulkaan was in 2000.

Hot springs

In de omgeving van de Arenal worden veel bronnen verwarmd door de vulkaan, zoals Tabacón. Ze zijn populair bij toeristen.

VOORDELIG

OP PAD

EERST NAAR VERVAT!

WWW.VERVAT.NL

ACTIEMODEL FREELINE 390 COMPLEET €10.795

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

VOUWWAGENS EN TENTTRAILERS

ALLE MODELLEN OP SHOW EN SNEL LEVERBAAR

VANAF € 4.995

10 TALLEN BOVAG GEKEURDE OCCASIONS

2500 TENTEN EN VOORTENTEN UIT VOORRAAD KORTING TOT 40% OP DE GROTE MERKEN

KAMPEER SUPERMARKT

LAGE PRIJS GARANTIE OP A-MERKEN

WWW.VERVAT.NL

Stadionweg 31/33,
3077 AP Rotterdam,
010-4970822

Nederland

Limburg

ER EEN PAAR DAGEN TUSSENUIT
Hotel Pension Bergrust 80 jaar**
 Sinds 1931 een vertrouwd Familiehôtel
 Geniet van het Limburgse landschap en de gastvrijheid
 Zomer-aanbieding:
 4 dagen 3 overnachtingen LO € 93,00 HP € 135,00 p.p.
 Week LO € 217,00 HP € 315,00 p.p.
 Inclusief ontbijtbuffet en 4-gangendiner
 Emmaberg 8, Valkenburg. Tel. 0436012755 b.g.g 0455219254
www.hotelbergrust.nl info@hotelbergrust.nl

Omg. Maastricht, ZOMERHUIS-
 JES v.a. 140,- p.w., weekend
 85,- bosr. omg. **043-3613517**

T PLATEAU, vak. app. omge-
 ving Slenaken, 2 / 8-pers. Tel.
 043-4573360 **www.plateau.nl**

Gulpedal Z-Limburg luxe app
 in Heuvelland, bos, binnenbad
 043.4573268 **www.lebijou.nl**

GULPEN / Slenaken 2 tot 8
 pers. vakantiewoningen. Tel.
 043-4504668 **www.pinkers.nl**

BUNGALOWPARKSCHINOPGEUL.NL

Hemelvaartweekend vanaf € 221,-
 Info/reserveren: 043-459 1400

Gasthof Euverem. Gezellig,
 voordelig familiehôtel met
 lekker eten, tussen Gulpen en
 Slenaken. Div. arrangementen.
 Tel: 043-4503715,
www.gasthofeuverem.nl

Gulpen, BUNGALOWS 2 - 6 p.
 + LANDHUIZEN 6 tot 30 pers.
LASTMINUTE korting, 043-4501180 **www.dewijngaard.nl**

VALKENBURG Hotel Pension
 Oranje. L.O. € 31,- / H.P. € 45,-
 mog. Tel. 043 - 601 3094
www.hotelpensionoranje.com

VAALS kamers en app. t.h. l + o
 v.a. € 30,-. Halfp. v.a. € 42,50.
 Lift aanw. Tel. 043-3061356.
www.hotelpiethaan.nl

Tussen Valkenburg & Maastricht.
 luxe stacar. 4* camp. 55+ kort.
 binnen/buitenbad **045-5459088**
www.vakantiecaravans.com

Last minute vakantie op
 BOERDERIJ met vee in Eys
 (Zuid-Limburg). Leuk voor uw
 kinderen, dus ook voor u. Tel:
 043-4511207 **www.eyserhof.nl**

3 dgn genieten in een prachtig
 ***hotel in Limburg voor
 maar € 99,50 p.p. Ook Pinkster-
 arr. GRATIS kl.folder? 0478-
 511466 of **www.asteria.nl**

VALKENBURG a/d GEUL, gezell-
 ige 2-p. vakantieappartementen
 op 5 min. loopafst. van het
 bruisende centrum, tel. 043-
 6012119 **www.bergzicht.com**

Noord-Holland

Last minute aanbod: luxe en compleet ingerichte bungalow
 Voordelig geprijsd op bungalowpark aan zee met zwembad
 Bel 0224 561502 of boek via **www.parkcampanula.nl**

T.h. STRANDHUISJE IJmuiden
 € 400,- p.w. 06-16623426
tussendepieren@hotmail.com

St. Maartenszee, bungalows,
 dichtbij strand, rustig, vanaf
 € 195,- p.w. incl. **0224-563929**

Schoorl: Noordzeekust comf.
 vak.bung. In mei 15% kort. 06-
 53517066. Zie **www.huisje.nu**

Bungalows aan Zee (NH)
 Tel. 0224-561596
www.bungalowservice.nl
 e-mail: info@bungalowservice.nl

HEILOO Bungalowpark Het
Caeldorp Ruim opgezet park
 met veel privacy, vrijst. 4-6
 pers. bungalows. Info / folder:
 072-5330512/**www.caeldorp.nl**

Overijssel

OOTMARSUM div.vak.huisen
 v.a. € 180,- p.w. 0546-576632
www.krikhaarvakanties.nl

T.h. in OMMEN luxe vrijstaande
 6-pers. recr. bung. in bosrijke
 omgeving. ☎ **055-5415108**

OOTMARSUM Last/min HP
 3d/2n € 120,- 0541-292321.
 Hotel **www.Rozenstruik.nl**

Diepenheim - Twente.
 Hotel 't Holt Arr. 3 d./2 n. v.a.
 € 99,50 p.p. HP. Tel. 0547-351
 844. **www.hoteltholt.nl**

Hemelvaart & Pinksteren
 Kampen & Bungalowverhuur
 Direct a/d Vecht te Ommen
 Boek uw seizoensplaatsen 2011
resort-de-arendshorst.nl
 ☎ **0529 45 32 48**

Hotel Erve Bruggert 3d/2n, 1x
 3-g. diner, noaberroute € 99,-
 pp H'bergen 053-572 14 04

WWW.BOERENLODGENS.NL
 3d/2n LO € 125,- p.p.

TWENTE - DE LUTTE
 HP arrangement 3d/2n €109pppa
 ☎ **0541-551357 - lutteweide.nl**

Europa

België

De mooiste vakantiehuizen en
 prachtige vakantieparken met
 zwembad. Keuze uit meer dan
 600 accommodaties. Tel. 0570-
 615994 **www.ardennenplezier.nl**

WEEKENDJE ARDENNEN
 *** in de Ardennen****
www.lapetitecourse.com

WWW.AARO.NL
 Ardennen: mooi vrijstaande
 vak. huizen voor 2 tot 30 pers.

Kempfen, Ardennen, kust, Luxe
 stacaravans en tenten op top-
 campings, va € 13 p.n.p.6p.sgr/
 anvr Vacansoleil.nl // 0800-0022

DURBUY 4/6 pers. chalets
 op park, overdekt zwembad
 ☎ **0314-326114**
www.ardennenchalets.com

Duitsland

effeweg.nl

4d Berlijn - Actie va € 99
 5d Thüringen, Erfurt va € 179
 5d Berlijn, Polen va € 199
 5d Zwarte Woud va € 199
 5d Rijn en Moezel va € 229
 5d Wismar, Rostock va € 299
 8d Allgäu va € 439

Vraag snel de brochure aan!
 Tel. **0529-469667 ANVR / SGR**

www.moezelvakantie.de
 Hotel Zur Kupferkanne Tel.
 0049-2607-342

Vulkaan Eifel, vakantiewon.
 v.a. € 25, 0049-2692-931118
www.eifel-ferien-saxler.de

Landgasthof zur Sonne,
 Enkirch/Moezel, dub.kmr, do/
 wc, sat-TV, overn/ontb. v.a.
 € 23, 4 dg HP v.a. € 115 p.p.
 Tel. 0049-6541-1565,
www.zur-sonne-enkirch.de

EIFEL vak.won. Jünkerath aan
 Waldsee. Tel. 0049-6597-2686
www.bauernhof-kloep.de

5 dgn MOESEL /
ZWARTE WOOD / DRES-
DEN / RÜGEN / BAYERN
v.a. € 99,-

www.bolderman.nl
 ☎ **(0318) 580 958**
 Lid ANVR/SGR

MOESEL vak.-won., 2 p. € 42,-
 Fant. uitzicht. T: 0049-6532-2675
www.haus-gertrud.de.vu

Winter in het Sauerland****
 speciaal arrangement
 3 nachten vanaf € 198,-
 Info: tel. 0049-2904-97760
www.hotel.waldhaus.com

Kur- und Sporthotel Göbel
 Massage, wellness, beauty in
 Willingen, 3 d. HP va 179,- p.p.
 Tel. 0049-5632-40090
www.hotel-goebel.de

Vakantie in 't sprookjesachtige
ZWARTE WOOD 3x HP € 114,
 7x HP € 252 pp Ruime 2-p.
 kamer m. bad of douche/wc/
 tv/balkon, ontbijtbuffet.
 Fam. Stoffer, Oberdorfstr. 48,
 D-72270 Baiersbronn
GASTHOF HOTEL RAPPEN
 Tel: 0049-7442-2332 (nl-eig.)
www.hotel-rappen.de

THÜRINGEN omg. JENA
WEIMAR, Landelijk gel. Ne-
 derlands Hotel, 6 dgn incl. HP
 € 145,- pp Tel. 0049-36692-
 22218 **www.silberthal.de**

Vakantie in 't sprookjesachtige
 Teutoburger Woud, bijz. mooi
 gel. hotel-pens. L/O v.a. € 28,
 Tel: 0049-5274-467 **www.hausampark-nieheim.de**

>SAUERLAND - WILLINGEN<
Ned.pens. va. €30,50, 5 nacht.
 HP 182,50 pp. T.0049.5632.6209
www.amhirschsprung.de

www.HotelEurope.de Holl. fam.
 hotel in Boppard, dir. a.d. Rijn.
 Kamer met ontb. va € 35,- p.p.
 n., va 7 nachten is het avond-
 eten gratis. Tel. 0049-6742-
 8020. Wij spreken Nederlands.

VAN DER VALK

MOVIE PARK SPECIAL

- 1 of 2 x hotelovernachting
- 1 of 2 x uitgebreid ontbijtbuffet
- 1 x dag entree Movie Park Germany (t/m 15 juni 2011: Gratis extra ticket voor een aansluitende dag Movie Park)
- 1 x verrassing voor de kinderen bij aankomst
- 1 x fles mineraalwater op de kamer

v.a. **€ 59,-** 1 overnachting p.p. in 2-pers. kamer
 v.a. **€ 34,-** vaste kinder prijs (4-12 j.) op kamer ouders
 v.a. **€ 89,-** 2 overnachtingen p.p. in 2-pers. kamer
 v.a. **€ 62,-** vaste kinder prijs (4-12 j.) op kamer ouders

www.vandervalk.de

Moers Gladbeck

Tel. 0049.2841.1460 Tel. 0049.2043.6980
 Gratis gebruik fitnessruimte en sauna in Gladbeck

Zuid-Eifel-Hotel Wallstein, Fam.
 Hösdorff, Bergstr.23, 54675 Wal-
 lendorf, **www.haus-wallstein.de**
 T.0049-6566-432

Bayerischer Wald - mooie vak-
 won. 2-6 p. a/d bosrand
 v.a. € 32 T: 0049-9901-6703

Cyprus

DE CYPRUS SPECIALIST
 Naar Cyprus voor de beste
 prijs? Ga met Paradise op
 reis! Bel **030-6592160** of
 decyprusspecialist.nl SGR

Turkije

8 DAGEN CAPPADOCIË
Turkije v.a. € 175,-
www.bolderman.nl
 ☎ **(0318) 580 958**
 lid ANVR/SGR

Slovenië

10 DAGEN MEER VAN BLED
v.a. € 499,-
www.bolderman.nl
 ☎ **(0318) 580 958**
 lid ANVR/SGR

Baltische Staten

10 DAGEN BALTISCHE STATEN v.a. € 725,-
www.bolderman.nl
 ☎ **(0318) 580 958**
 lid ANVR/SGR

DRIJVENDE HOTELS 4- EN 5-STERREN***** LUXE

DONAU, RHÔNE, SEINE, DOURO, RIJN CRUISES

Dhr. / Mw.*

Adres

Postcode + Plaats

E-mail

Tel.nr.

*Doortalen wat niet van toepassing is
 Wegener 145

GRATIS CRUISEGIDS

friendship cruises
www.friendshipcruises.nl
088-1307 300

Donaucruises Vierlanden €700,- VOORDEEL
 4-STERREN***** SUPERIOR HOTELSCHIP
 8-daagse cruise, vertrek 6 juni 9-daagse cruise, vertrek 16 september
 Normaal € 1598,- Nu va. € 898,-

Dourocruise Portugal en Spanje €500,- VOORDEEL
 4-STERREN***** SUPERIOR HOTELSCHIP
 8-daagse cruise, vertrek 20 augustus
 Normaal € 1798,- Nu va. € 1298,-

Rhônecruises Zuid-Frankrijk €700,- VOORDEEL
 4-STERREN***** SUPERIOR HOTELSCHIP
 8-daagse cruises, vertrek 8, 29 juli en 3 september
 Normaal € 1648,- Nu va. € 948,-

Seinecruises Parijs en Normandië €700,- VOORDEEL
 4-STERREN***** SUPERIOR HOTELSCHIP
 8-daagse cruises, vertrek 16 en 23 juli
 Normaal € 1598,- Nu va. € 898,-

Stuur de bon op naar: Friendship Cruises, Postbus 2019, 2800 BD Gouda. De brochure wordt u dan per omgaande toegestuurd. Of kijk op **www.friendshipcruises.nl**

Reizen

Europa

Frankrijk

STACARAVANS EN BUNGALOWTENTEN

op ****campings bij stranden
CÔTE D'AZUR - LANGUEDOC - ATLANTISCHE KUST
Carazur (SGR) ☎ 077 - 354 91 78 www.carazur.nl

★ WWW.BUNGALOWTENT.NL ★
Compl.inger. tenten/caravans
Recre A France 010 - 248 0277

De Côte D'Azur specialist.
Voor folder 043-2010107
WWW.DUMAREIZEN.NL

Lekker even naar een huisje in
Frankrijk www.maisondeux.nl
Tel: 0573-460054

Côte d'Azur Mobilhomes
v.a. € 260,- p.w. 0522-475311
www.murrezonvakanties.nl

Uniek vakantieadres in het
groene hart van Frankrijk, kind-
vriendelijk. www.le-parc.info

Boerderijtjes & Landhuizen
** FRANCE INDIVIDUELLE **
☎ 020 - 428 5999 www.fi.nl

Prachtige huizen & villa's in
hélle Frankrijk. 026-3519198
www.drome-vakantiehuisen.nl

Provence en Côte d'Azur
Prachtige vakantievilla's met
zwembad. 0228-526626
www.beausite.nl

KORTING St. Tropez en Proven-
ce, luxe stacar. 0598-350532
SGR www.perfectholidays.nl

Karakteristieke huizen, wijn- en
culinaire reizen 072-5116111
www.cazebonne.nl

*** WWW.GITES.NL ***
Vakantiehuizen voor
levensgenieters. Bijna 3000
huizen te huur en te koop.

Kroatië

Prachtig Kroatië

SOLMAR TOURS! Kroatië, Rabac, Complex Maslinica****hp
27/5 10 dgn. € 339,-. Bijk. kst. € 25,- RC en admin.kst.
Kijk op www.solmar.nl of bel 0495-588740 Lid SGR

10 DAGEN ISTRIË OPATJUA/
ROVINJ/VRSAR/
PRIMOSTEN
v.a. € 399,-

www.bolderman.nl
☎ (0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Polen

10 DAGEN POLEN/
GDANSKI MAZUREN/
KRAKAU
v.a. € 399,-

www.bolderman.nl
☎ (0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Italië

ToscanaCasa.nl

WWW.ITALIA-BELLA.NL
Specialist voor Toscane!
Vakantiehuizen 0575-574495

Vakantiehuizen en app. met
zwembad in Toscane en
Umbrië. 0228 - 526626
www.dimore-italiane.nl

effeweg.nl
toeristische reisorganisatie

10d Rimini, Bologna v.a. € 419
10d Umbrië, Toscane v.a. € 449
8d Verona, Venetië v.a. € 459
10d Sorrento, Pompei v.a. € 539
10d Rome en Milaan v.a. € 549
15d Sicilië, Zuid-Italië v.a. € 799
22d Bella Italia v.a. € 1049

Vraag snel de brochure aan!
Tel. 0529-469667 ANVR/SGR

Agriturismo's & Landhuizen
** FI VAKANTIEHUZEN **
☎ 020-428 5999 www.fi.nl

Agriturismo & mooie huizen.
WWW.ITREIZEN.NL, N-Italië
t/m Sicilië, 0529-432745, SGR.

www.gudetoscana.com
Driehoek Pisa-Florence-Siena
Vakantiehuizen 020-6895266

www.italia.nl/www.zuiditalie.nl
Villa's, agriturismo, rondreizen.
Bijzondere adresjes. Bel 020-
7798338 of mail: info@enotria.nl

10/12 DAGEN ITALIË
FLORENCE/ELBA/
UMBRIË/ VENETIË/
ROME/SORRENTO
v.a. € 499,-

www.bolderman.nl
☎ (0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Griekenland

MEI & JUNI AANBIEDINGEN

Lesbos, Samos, Kreta 20, 27 mei / 3, 10, 17 juni
Corfu, Epiros, Lefkas, 21, 28 mei / 4, 11, 25 juni
Peloponnesos, Pilon, Kefalonia, Ithaki,
Kythira, Chios, 16, 23, 30 mei / 6, 13, 20 juni
MEI 8 dgn v.a. € 199,- / 15 dgn v.a. € 299,-
JUNI 8 dgn v.a. € 349,- / 15 dgn v.a. € 499,-
Incl. vlucht en accommodatie Ross Holidays. anvr/sgr
WWW.ROSSHOLIDAYS.NL - 024-642 48 48

DJOSER rondreizen Grieken-
land 15-20 dgn v.a. € 1495,-
Nog plaatsen op o.a. 19 juni,
10 en 23 juli Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

15 DAGEN GRIEKENLAND
v.a. € 950,-

www.bolderman.nl
☎ (0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Ierland

THE CELTIC SHOP Vakantie-
huizen, B&Bs, uw reis op
maat, Alle route- en wandel-
kaarten op voorraad. 0164-
238730 www.celticshop.nl

Luxemburg

Luxe stacaravans, tenten op top-
campings, v.a. € 11 p.n.p.6p. sgr/
anvr Vacansoleil.nl // 0800-0022

HS ALEGRIA 3-STERREN*** SUPERIOR

DREMPELLOZE VAARVAKANTIES

VOOR MENSEN MET EEN LICHT LICHAMELIJKE BEPERKING

Cruises
Zorg met
Service

Pluspunten van de Alegria:

- Hotelliften aan boord
- Rolstoel vriendelijk
- Drempelloze gangen
- Keuze uit cabines met
privé inrijdouches/-toilet
- Zorgservice aan boord

IJsselmeer en Waddenzee
6 dgn, vertrek 27 mei
Nu vanaf € 698,- p.p.

Vestingsteden in Nederland
7 dgn, vertrek 25 aug.
Nu vanaf € 798,- p.p.

Romantische Rijn
7 dgn, vertrek 21 juni,
2 aug, 12aug, 8 okt en 22 dec
Nu vanaf € 798,- p.p.

Bestel de GRATIS BROCHURE

Dhr. / Mw.*

Adres

Postcode + Plaats

E-mail

Tel.nr.

*Doorhalen wat niet van toepassing is

Stuur deze bon op naar: Friendship Cruises,
Postbus 2019, 2800 BD Gouda.

friendship
cruises
www.friendshipcruises.nl
Tel. 088-1307 300

Portugal

Algarve - bijzondere vakantie-
huizen.
www.portucasa.nl (sgr)

Spitsbergen

Hongarije

Th. luxe vak.villa Velencemeer
40km v. Boedap. zwemm, wa-
terski therm. bad 06-53992414

ASKJA REIZEN organiseert 5
juni een open dag op pool-
schip Planicus. Let op onze
aanbieding! Aankomen via
www.askja.nl of 026-3529390

U REIST
COMFORTCLASS

Bolderman.nl voordelige excursiereizen!

5 DAGEN PRAAG

slechts v.a.
199,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 4 nachten o.b.v. logies en ontbijt
in 2-persoons kamers met facilitie-
ten
- Dagelijks ontbijtbuffet
- Excursies met bus (excl. entreegeld)
- Stadswandeling o.l.v. gids
- Luxe touringcar, chauffeur/reisleider

Vertrekdata: 23, 30 mei / 13, 20 juni /
4, 11, 18, 25 juni / 1, 8, 22 aug. / etc.

5 DAGEN BERLIJN

slechts v.a.
199,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 4 nachten in een middenklasse hotel
o.b.v. logies en ontbijt, in een 2-pers.
kamer met faciliteiten
- Verzorging o.b.v. logies + ontbijtbuff.
- Excursies met bus (excl. entreegeld)
- Stadsbezoek o.l.v. een gids
- Luxe touringcar, chauffeur/reisleider
- Afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6, 20 juni / 4, 18 juli / 1, 15, 29 aug. /
etc.

5 DAGEN FRANKRIJK LOIRE-DAL

slechts v.a.
299,-

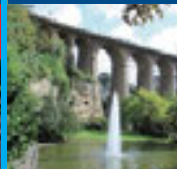
BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 4 overnachtingen in een middenklasse
hotel in Tours in een kamer voorzien van
douche en toilet
- Verzorging op basis van halfpension
- Excursies met de bus (entreegelden niet
inbegrepen).
- Comfortclass touringcar, chauffeur/reis-
leider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6 juni / 4 juli / 1 augustus / 5 september
/ 3 oktober

5 DAGEN LUXEMBURG
EN CLERVAUX

slechts v.a.
269,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 4 nachten in een tweepersoonskamer
v.v. douche, toilet en TV
- Goed verzorgd ontbijtbuffet en 3-gan-
gendiner
- Excursies met bus (Excl. entreegeld)
- Luxe touringcar met chauffeur/reis-
leider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6, 27 juni / 18 juli / 22 augustus /
19 september / etc.

8 DAGEN BOEDAPEST EN OMGEVING

slechts v.a.
399,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 2 overnachtingen in Zuid-Duitsland o.b.v.
halfpension
- 5 overnachtingen in het 4* hotel Boedapest
in Boedapest, op basis van 2-persoons-
kamer met bad / douche en toilet
- Ontbijt en een 3-gangen diner
- Excursies met de bus (excl. entreegelden)
- Comfortclass touringcar, chauffeur/reisleider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6, 27 juni / 4 juli / 1, 29 augustus /
25 september / 10 oktober

8 DAGEN WENEN EN OMGEVING

slechts v.a.
399,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 2 nachten in Z-Duitsland o.b.v. halfpen-
sion
- 5 nachten in Eichgraben, kamer met bad
of douche, toilet, enz.
- Ontbijtbuffet en 3-gangendiner
- Excursies met bus (excl. entreegelden)
- Comfortclass touringcar, chauffeur/reis-
leider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6, 20 juni / 4, 18 juli / 1, 15, 29 aug. /
etc.

10 DAGEN HARRACHOV
EN HET REUZENBERGTE

slechts v.a.
399,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 2 nachten in Duitsland o.b.v. halfpension
- 7 nachten in Harrachov in 4* hotel Sklar, in het
centrum v.h. Reuzengebergte. Kamers v.v. bad-
kamer met douche, toilet, safe, sat. TV. Lift,
sauna, solarium, binnenzwembad, restaurant,
bar
- Ontbijtbuffet en een dinerbuffet
- Excursies met bus (excl. entreegeld)
- Comfortclass touringcar, chauffeur/reisleider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 30 mei / 27 juni / 25 juli / 22 aug. /
19 sept. / etc.

10 DAGEN ONGEREPT IERLAND

slechts v.a.
699,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- Overtocht Calais-Dover v.v.
- 2 nachten omgeving Londen o.b.v. halfpension,
kamer v.v. douche en toilet
- 2 nachten in Dublin o.b.v. halfpension, kamer v.v.
douche en toilet
- 5 nachten in Central / Abbey hotel in Donegal
o.b.v. halfpension, kamer v.v. douche en toilet
- Ontbijtbuffet en 3-gangen diner
- Excursies met bus (excl. entreegelden)
- Comfortclass touringcar, chauffeur/reisleider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet

Vertrekdata: 6 juni / 4 juli / 1, 29 aug. / etc.

12 DAGEN KLASIEK ITALIË

slechts v.a.
599,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- 2 nachten omg. Z-Duitsland o.b.v. halfpension
- 2 nachten in omgeving van het Gardameer
- 2 nachten in omgeving van Rome
- 3 nachten in omgeving van Sorrento
- 1 nacht in Chianciano Terme in omg. Siena
- 1 overnachting in Montecatini Terme bij Pisa
- Dagelijks ontbijt en een 3-gangen diner
- Excursies met de bus (excl. entreegelden)
- Comfortclass touringcar + chauffeur/reisleider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet in Nederland

Vertrekdata: 23 mei / 6, 20 juni / 18 juli /
1, 29 aug. / etc.

15 DAGEN SPAANSE COSTA'S
EN ALANUSIË

slechts v.a.
699,-

BIJ DE PRIJS INBEGREPEN

- Op heen-/terugreis dier, overnachting Midden-Frankrijk
- 2 nachten Aquahotel in Santa Susanna o.b.v. halfpension
- 2 nachten omgeving Benidorm o.b.v. halfpension
- 6 nachten in 4* Bahia Tropical hotel in Almuñécar, kamers
v.v. alle faciliteiten. Binnen-/buitenzwembad, terras, res-
taurant met ontbijt- en dinerbuffet
- 1 nacht op terrein omringd Benidorm o.b.v. halfpension
- 1 nacht op terrein in een Aquahotel Santa Susanna o.b.v.
halfpension
- Excursies met de touringcar (excl. entreegeld)
- Stadsdiner in Cordoba
- Comfortclass touringcar met chauffeur/reisleider
- Goed verzorgd afscheidsbuffet in Nederland

Vertrekdata: 27 juni / 29 aug. / 19 sept. / 10 okt.
/ etc.

Bij Bolderman
aanbetalen niet
verplicht!

Voor onze reizen geldt een brandstof-
toeslag van €1,- p.p. per dag

Voor brochure en boekingen

(0318) 58 09 58
www.bolderman.nl

Alles is groter dan grootst, alles
wordt aangepast aan auto's.

Jacob Kampen Landschapsarchitect

Waar is... Charlotte Leemans
Kanchanaburi, ThailandWat Strandbezoek en yoga
Waar Kanchanaburi, Thailand
► www.charlotte83.waarbenjij.nu

Nog één weekend voor ik weer op Schiphol sta. Dat betekent dat ik nog minstens 25 kokosshakes kan drinken en veertien coffeeshakes.

Na een paar heerlijke dagen zon, zon en nog meer zon op Samui heb ik boot-bus-boot genomen naar Koh Phi Phi. In de bus zat ik naast een knappe versie van Leonardo DiCaprio. Ironisch genoeg ging hij niet met me mee naar Phi Phi, waar *The Beach* is opgenomen (waar door het strand altijd vol is) en waar de tsunami flink heeft huisgehouden. Met dat laatste word je elke zoveel meter geconfronteerd door een tsunami-escape-routebordje... Op het strand kon ik niet anders dan mijn fantasie gebruiken en me voorstellen hoe het eruit moet hebben gezien. Doodeng. Ik kon gelukkig ook genieten van het oogverblindend mooie uitzicht, de oogverblindend felle zon en mijn zo-velste Baldacci!

Mijn hutje was trouwens enorm romantisch (als je tenminste de veel te hoge prijs, de kikker waar ik in de douche op stond en die 'aah' zei, de keiharde beat die de hele nacht dreunde en de kleffe Israëlische wegdenkt). En in Phi Phi heb ik mijn laatste vissenzee-tocht uitgevoerd. Ik heb eindelijk de snorkeltechniek vet goed onder de flipper.

Op Phi Phi heb ik ook nog een yogalesje op het strand gekregen. Ik bleek de enige, dus het was een privéles! Nadat ik van een Ameri-

kanse yogalerares een mat heb gekregen op Koh Tao, heb ik een paar keer in m'n kamer op m'n kop gestaan. Maar een echte les was ook wel weer eens leuk. Heel fijn om te merken dat ik hier leniger ben dan ooit. Mijn hoofd kwam bijna over m'n hiel. Maar des te fijner, omdat de docente aan het eind van de les zei dat ze onder de indruk was - 'Graceful' - 'Powerful' - 'Know what you're doing' - Kijk, deze vrouw heeft verstand van zaken!

Met pijn in mijn hart heb ik het strand achter me gelaten. Ik heb mezelf moeten beloven om terug te komen. Inmiddels ben ik geland in Kanchanaburi. Daar wilde ik vooral heen omdat ik nog steeds geen waterval had aanschouwd, wat op mijn to-do-lijstje stond. Waterval werd wel een beetje letterlijk genomen. Samen met een Nederlandse reisgenoot ben ik namelijk echt drijfnat geregend.

Waarbenjij.nu bevat bijna 1,5 miljoen reisverhalen en meer dan 5 miljoen foto's van reizigers uit de hele wereld.

Luchthaven Belfast
vraagt pond aan roker

Belfast Rokers die op het vliegveld van Belfast willen roken nadat zij de douane zijn gepasseerd moeten voortaan 1 pond betalen. Het muntstuk moet de roker in een machine gooien, waarna een deur naar een speciale rookruimte open gaat. Een woordvoerder van het vliegveld meldt dat er behoefte was aan een speciale rookruimte, maar dat de kosten daarvoor te hoog waren voor het relatief kleine aantal mensen dat gebruik maakt van de ruimte.

Europa Park serveert eten vanuit achtbaan

Rust Europa Park in het Duitse Rust begint het nieuwe pretparkseizoen met een primeur: het opent het eerste loopingrestaurant van de wereld. In het FoodLoop-restaurant worden de bestellingen niet door medewerkers geserveerd, maar worden achtbanen ervoor dat de gerechten vanuit de keuken op de tafel belanden. Het restaurant heeft een halve kilometer aan achtbaanrails. Vanuit de keuken lopen die in verschillende figuren naar de tafeltjes.

Kopenhagen bouwt
retro en hypermodern

#Architectuur Yuppenpaleizen in de zandvlakten van Ørestad of multiculti

Dirk Koppes
Kopenhagen

Neem de metro vanaf het eeuwenoude Kopenhaagse Nytorv-plein richting de nieuwe wijk Ørestad, en het is alsof je een andere wereld binnenglijdt. Verdwenen zijn de kasseienkades met terrassen en boetiekjes: als je de tunnel uitkomt zie je het ene spectaculaire futuristische gebouw na het andere. Links staat het Bjerget ('de berg'), een schuine stapeling appartementen bovenop een schuine

parkeergarage (zie hierboven). Het dak van de ene flat is de tuin van de bovenliggende. Bjerget is zo een combinatie van suburbia (huisje tuintje tuintje) en compact urban living.

Daarnaast staat het VM-Husene, dat ook al zo veel internationale architectuurprijzen binnensleepte. Ook een glimmer met veel ramen, dat vooral opvalt door de driehoekige balkons. Het gebouw heeft 76 appartementen, die elk een verschillende vorm hebben. Even verderop doet het Brohuset ('bruggenhuis') aan de

oude Bijlmerflats denken, maar dan in een geraffineerde 21e-eeuwse versie met tuinen bovenop de eerste verdieping.

Science fiction

Rondlopen in Ørestad voelt alsof je in het decor van een sf-film beweegt. De straten zijn leeg, met uitzondering van auto's die over de hoofdweg rijden. Zelfs het enorme winkelcentrum voelt leeg aan, al lopen er aardig wat scholieren rond uit het belendende gymnasium (een felgekleurde glazen

vanaf
209
euro p.p.

10-daags arrangement Schotland

Periode	bij 5 pers.	bij 4 pers.	bij 3 pers.	bij 2 pers.
19/05-08/06	265	305	405	489
09/06-15/06	299	345	455	525
16/06-13/07	339	305	509	579
14/07-17/08	355	405	535	615
18/08-24/08	335	375	505	565
25/08-31/08	289	319	425	495
01/09-21/09	259	295	389	465
22/09-05/10	225	249	335	409
06/10-21/10	209	235	315	379

Prijzen in € p.p. Niet inbegrepen: reserveringskosten en kosten calamiteitenfonds.

Schotse Highlands & Islands!

Autovakantie met boottoertocht

Wow! U verblijft op een van de aller mooi-ste plekken van Schotland. Aan de oever van Loch Eil, met uitzicht op de bergtoppen van de Ben Nevis. Het vakantiepark ligt gunstig om een paar van de absolute highlights van Schotland te ontdekken, zoals GlenCoe, Loch Ness en - last but not least - het prachtige eiland Skye.

U verblijft in een driekameracaravan in Linne Lochside, op 10 min. rijden van Fort William, het toeristische centrum van de West-Highlands. De veerdienst naar Skye vertrekt op zo'n 50 min. rijden van uw vakantiepark. Er is een minimarkt (mei t/m september) en wasserette. Op het meer kunt u vissen en kanoën. Er is een privéstrand.

Inbegrepen

- 7x overnachting in vakantiepark Linne Lochside in een driekameracaravan
- retourtoertocht Imuiden-Newcastle met DFDS Seaways voor 1 auto (max. 1.85 m hoog en 6 m lang) met max. 5 personen
- 2x overnachting in binnenhut
- reisbeschrijving

Informatie & Reserveringen
www.pharosreizen.nl/wegener of via 0900-365 65 65 (20 cpm, max. € 10,- per gesprek) met zoekcode 22798

Deense prijs Sjoerd Soeters

De Nederlandse architect Sjoerd Soeters kreeg in november 2009 de Copenhagen Cultural Fund's Prize voor het ontwerpen van Sluseholmen.

Graansilo van MVRDV

Het Hollandse MVRDV gaf een Kopenhaagse graansilo een nieuwe bestemming: het werd de Gemini Residence met luxe appartementen.

Green Lighthouse

Het sociale trefpunt van de Deense Universiteit in Kopenhagen is het Green Lighthouse, een CO₂-neutraal groen gebouw.

Als ik hier loop, kruip ik liever achter m'n Playstation.

Jonathan Scholier in Ørestad

Extra
Reizen

pakhuizen in de oude wijk Nørrebro: Kopenhagen moet kiezen tussen nieuwnieuw en oudnieuw.

doos). Een speelplaatsje verdwijnt in het niet bij de afmetingen van de flatpartijen. 'Ik kruip liever achter m'n Playstation dan dat ik hier loop', zegt de scholier Jonathan.

Landschapsarchitect Jacob Kampen spreekt van 'typisch kokerdenken van architecten, die alleen aan hun eigen individuele creatie denken. Ze hebben niet genoeg nagedacht over hoe deze omgeving eruit gaat zien. Alles is groter dan grootst, alles moet blingbling en alles is volledig aangepast aan de auto's'.

Kampen heeft hier zelf een paar maanden gewoond toen zijn appartement elders werd gerenoveerd. 'Ik heb geen kritiek op moderne spectaculaire architectuur. Het gaat me om het ontbreken van een staatsgevoel. Iedereen vertrekt naar het werk, stapt 's avonds zijn yuppenpaleis binnen en laat zich daarna niet meer zien. Een samenleving van rijke parallel geschakelde individuen. Een getto voor de hogere inkomens.'

Somalische slager

Kampen staat niet alleen in zijn kritiek. De ontwikkeling van Ørestad begon een decennium geleden en is nog lang niet voltooid. Uiteindelijk moeten er 40.000 mensen wonen. Tegelijkertijd kijkt men naar methoden om andere, bestaande woonwijken te verbeteren. Zoals Nørrebro, een 19e-eeuwse wijk vlak buiten hartje Kopenhagen. Een buurt bijna zon-

der auto's, waar het leven zich op straat afspeelt. Veel panden worden opgeknapt en nieuwbouw aan de bestaande schaal huizen aangepast. Een multiculti gebied, waar je naast exclusieve chocolaterieën Somalische slagerijen aantreft. Chillen doet iedereen aan de Sortedams Sø, een breed kanaal met terrasjes onder grote bomen. Skaten is nog hot in Nørrebro.

Een andere variant op het stedenbouwkundige concept van Nørrebro is Christianshavn. Hier lag een enorme marinehaven met bijbehorende

huizen voor het personeel. Al die eeuwenoude panden zijn prachtig opgeknapt en nu bewoond. Bijna te aangeharkt (denk Naarden Vesting). Gelukkig is daar in dezelfde wijk de anarchohaven Christiania (wacht niet te lang met bezoek, want het gebied wordt binnenkort door de regering opgeheven).

Aan de buitenkant van Christianshavn ligt de Opera, een enorm nieuw gebouw dat over het water helt, met middenin een houten cocon waarin de concertzaal zit verstopt. Arriveer

met een watertaxi voor de beste kijkjes op de oude vesting.

De Deense hoofdstad heeft nog veel meer architecturale hoogtepunten, te veel om hier op te noemen. Liefhebbers van starchitect Daniel Libeskind kunnen terecht bij het Joods Museum. Het Nederlandse bureau MVRDV is vertegenwoordigd met de Gemini Residence, een verbouwde oude silo aan het water. De silo bleef intact, eromheen werden luxe appartementen 'geplakt' met glazen buitengevels. Transparant en compact tegelijk.

De stad breidt zich steeds verder uit naar het zuiden. Oude havengebieden worden hergebruikt of er worden volledig nieuwe huizen neergezet. Grappig om door Sluseholmen (foto rechtsboven) te lopen: alsof je op het Amsterdamse Java-eiland bent beland, met kleine smalle inviduele nieuwbouwhuizen die aan grachtjes liggen. Een nieuwe bestemming voor een oude jachthaven. Het idee kwam van de Nederlandse architect Sjoerd Soeters. Hij wilde het anonieme gevoel van wijken als Ørestad vermijden door kleinschalig te bouwen, waarbij bewoners hun eigen stijl konden volgen. Kopenhagen is het Amsterdam van het noorden.

► Expositie 'What makes a livable city: 10 jaar nieuwe architectuur in Kopenhagen, Danish Architecture Centre, vanaf 10 juni, www.dac.dk

Highlights Architectuur in de city

Bjerget (linksboven, 'de berg') is een appartementencomplex bovenop een parkeergarage. Elk dak van huis dient als tuin voor de bovenbuurman.
Sluseholmen (daarnaast) is een stukje Amsterdam in Kopenhagen. Sjoerd Soeters regelde een kopie van de huisjes op het Java-eiland.
De Opera (rechtsboven) werd fel bekritiseerd, maar is nu een van de hotspots aan het water. Op de foto de foyer en de houten buitenkant van de concertzaal.
Noma (rechtsboven) is niet alleen het beste restaurant ter wereld in 2011, het biedt ook de Scandinavische kenmerkende combinatie van een oud hergebruikt gebouw met design interieur. Vesterbro was een arbeidersbuurt, maar trekt nu jonge gezinnen en BMX'ers naar de Sønder Boulevard.

Eco kinderdagverblijf

Stenurten is het eerste eco kinderdagverblijf in Kopenhagen. Met mos op het dak, vloerverwarming en een klimaatthok met veel glas.

Ørestad gymnasium

Het nieuwe Leren heeft een fysieke vorm gevonden in het Ørestad gymnasium, met veel open atriums en studiezones en flexibele lokalen.

Groene fietsroute

Kopenhagen is een van de meest fietsvriendelijke steden van de EU. 22 routes en 115 km aan fietspaden moeten de burgers nog meer laten fietsen.

Reizen

Oostenrijk

ST. JOHANN Tirol
t.h. part. 2/5 pers. app. va.
€ 295 p.w.k. Tel: 026-361 47 42.

effeweg.nl
Uw persoonlijke reisorganisator

8d Tirol, Kufstein va € 329
8d Wenen, omgeving va € 419
10d Karinthië va € 529
10d Salzburgerland va € 529
11d Tirol, Kirchberg va € 529
11d Boedapest, Wenen
va € 549

Vraag snel de brochure aan!
Tel. 0529 - 469667 ANVR/SGR

Actieve vakantie in Tirol. Raften,
mountainbiken of bergwandelen
www.alpenblick-imst.at

**8/10 DAGEN WENEN/
SALZBURG/BERGWANG/
NAUDERS/KIRCHBERG
KLOEINERSEE
v.a. € 399,-**

www.bolderman.nl
(0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Chalets & Appartementen
* * FI VAKANTIEHUIZEN * *
☎ 020-428 5999 **www.fi.nl**

Zomer in Tirol
6 p. woning p.w. € 299,-
www.see-land.eu

Spanje

BOOSTEN SPANJE REIZEN

Luxe busreis 10 dgn Spanje 14x buffet Hotel Reyamar/playa***
op boulevard Malgrat, zwembad, kamer bad/douche, toilet, tv,
airco, balkon. Kind <12j € 99, okt 10 € 99 mei 27 € 139 mei 20 +
23 € 149 juni 6 € 179 juni 17 € 215 juli 1-4 € 275 Camping incl.
tent juli va € 134 Salou app*** juli 1 va € 183 Gratis gids RC
€ 25 **045-5227777 boek online+bespaar €6 www.boosten.nl**

ANDALUSIË Bed & Breakfast,
golf, autohuur, arrangementen.
Aanrader! **www.dosiberos.com**

Bijzondere vakantiehuizen in
het echte Spanje.
www.taha.nl (sgr)

**Vacaciones Españolas
SOLMAR TOURS**

Vakantie is toch de mooiste tijd van het jaar!
Zonvakanties naar Spanje! Malgrat, Hotel Papi***hp,
27/6 10 dgn. € 249,- Excl. RC of FC toeslag.
Gratis folder. 0495-588740 of **www.solmar.nl** Lid SGR

Spanje

**10/12 DAGEN BARCELONA
COSTA BRAVA PYRENEËN
v.a. € 399,-**

www.bolderman.nl
(0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Zwitserland

**10 DAGEN MEER VAN
LUGANO / SAAS GRUND/
LAGO MAGGIORE
v.a. € 499,-**

www.bolderman.nl
(0318) 580 958
lid ANVR/SGR

Israel

Tickets, maatwerk, groepen;
ELAL va. € 333 ☎ **010-2827242**
www.promisedlands.nl (SGR)

Japan

24 juni - JAPAN - Reis-Info-Dag
TAO Japan specialist. Indiv/gr.
020-623 50 67 **www.japan.nl**

Azië

Voor Azië kiest u de specialist!

Schone Streven
Azië Reizen
www.schonestreven.nl ☎ 058-2137706

Al meer dan 20 jaar zijn wij de
betrouwbare aanbieder van
volledig verzorgde (rond-)
reizen in Indonesië, Thailand,
Vietnam, Cambodja en Sri Lanka.
Ook voor strandvakanties!

China

DJOSER JUNIOR rondreizen
voor ouders met kinderen:
China 18-23 dgn v.a. € 2195,-
Nog plaatsen op o.a. 12, 18 en
26 juli Brochure? **www.djoser.nl**
of 071-5126400

Maleisië

DJOSER JUNIOR rondreizen
voor ouders met kinderen: Mal-
eisië 15-21 dgn v.a. € 1995,-
Extra vertrek: 13, 18, 27 juli en 1
aug Brochure? **www.djoser.nl**
of 071-5126400

Afrika

Egypte

DJED REIZEN: Gevarieerde,
kleinschalige Egypte reizen.
Ook reizen op maat vanaf
2 personen. Gegarandeerd
wekelijks vertrek. Brochure?
070-3815533 WWW.DJED.NL

DJOSER rondreizen Egypte 8-
25 dgn v.a. € 995,- Nog plaat-
sen op o.a. 8, 22, 31 juli
Brochure? **www.djoser.nl** of
071-5126400

Madagaskar

DJOSER rondreizen Madagas-
car & Mauritius 23 dgn v.a.
€ 2995,- Nog plaatsen op o.a.
16 juli en 31 aug Brochure?
www.djoser.nl of 071-5126400

WAARVOOR GAAT U NAAR SCHOTLAND?

**VOOR DE
ADEMBENEMENDE NATUUR**

BUNGALOWPARK BRUNSTON CASTLE
Uw eigen bungalow midden in de Schotse natuur?
Bungalowpark Brunston Castle is gelegen in de
prachtige streek Ayrshire. Van hieruit kunt u naar
Galloway National Park, het eiland Arran en be-
zoekt u Glasgow. Boek nu deze 7- of 10-daagse
vakantie.

ÉN VOOR €171 P.P. NATUURLIJK

Vanafprijs o.b.v. 4 personen + auto, incl. overtocht én 6 overnachtingen
(verlengen mogelijk), reisperiode t/m september 2011

**VOOR EEN GOEDE
START VAN UW VAKANTIE**

OVERTOCHT IJMUIDEN-NEWCASTLE
Uw vakantie naar Schotland begint vanzelfspre-
kend met DFDS Seaways. Na de overtocht van
Ijmuiden naar Newcastle rijdt u binnen een uur
naar Schotland. U bepaalt zelf waar u verblijft én
voor hoelang. Alre vrijheid om dit schitterende
land te ontdekken.

ÉN VOOR €115 P.P. NATUURLIJK

Vanafprijs retourovertocht o.b.v. 4 personen + auto
(o.b.v. 2 pers. + auto €214), reisperiode t/m september 2011

**VOOR DE
FASCINERENDE CULTUUR**

VANUIT VAKANTIEPARK SETON SANDS
Als u met uw gezin voor cultuur (en natuur!) gaat,
dan is vakantiepark Seton Sands, onder de rook
van Edinburgh én direct gelegen aan het strand,
ideaal. U verblijft in een comfortabele caravan.
Incl. entertainment en kidsclub. Boek nu deze 7-
of 10-daagse vakantie.

ÉN VOOR €159 P.P. NATUURLIJK

Vanafprijs o.b.v. 4 personen + auto, incl. overtocht én 6 overnachtingen
(verlengen mogelijk), reisperiode t/m september 2011

Het MAS is een kolos, maar geen onaangename kolos.

Willem Jan Neutelings Architect MAS

Extra
Reizen

#IMasThere Met het nieuwe hipperdehippe museum MAS aan de Schelde blaast Antwerpen vers leven in zijn oudste havenbuurt.

Dirk Koppes
Antwerpen

Als het om citymarketing gaat, gaat er niets boven een nieuw museum. Bilbao heeft met zijn blinkende Guggenheim-klomp bewezen dat spectaculaire museumarchitectuur een stad nieuw leven kan inblazen. Antwerpen trekt al een gestage stroom bezoekers, maar met name aan de Schelde is kilheid en kaalheid troef. Dus besloot men in de wijk het Eilandje een nieuw stadsmuseum aan te leggen, om zo het noordelijk havengebied op te peppen.

Dit weekend opent het Museum aan de Stroom zijn deuren. Het MAS moet uitgroeien tot de nieuwe mascotte van Antwerpen. I MAS THERE staat er niet voor niets op de onvermijdelijke mokken en usb-sticks.

Eerlijk is eerlijk, het negen verdiepingen hoge museum maakt zowel binnen als buiten indruk. Als je aan komt lopen zie je een kleibruine toren met grote glaspartijen. Doordat het pand geheel vrij in de ruimte staat naast een nieuw stadssplein, oogt het minder groot dan het in werkelijkheid is. In plaats van intimiderend is het MAS uitnodigend.

Michelinsterren

De Nederlandse architect Willem Jan Neutelings kwam op het geniale idee de 'wandelboulevards', de gangen van het publiek, in een spiraalvorm omhoog te leiden. Je krijgt nu op elke verdieping een nieuw stuk Antwerpen te zien, met op het dak een 360 graden panorama. De museumgangen zijn elke dag tot middernacht open. Het past in de opzet van MAS-directeur Carl Depauw, die wil dat 'het MAS van iedereen is'. Geen stadsmuseum, maar een museum van en voor de stad. Jammer dat er geen algemeen toegankelijke horeca in het gebouw is. Bovenin zetelt de met 2 Michelinsterren gezegende chef Viki Geunes, die hier jaagt op zijn derde. Niet echt een buurtbrasserie.

De collectie wordt op zes verdiepingen getoond. Bezoekers krijgen een iPhone mee. Op elke verdieping

Uitkijken over Antwerpen door zes meter hoge ramen.
DARIA SCAGIOLA & STIJN BRAKKEE

treden ze een 'black box' binnen, die elke keer anders is ingericht. De ene keer gaat het over de geschiedenis van de Antwerpse haven aan de hand van veel bootmaquettes, de andere keer over leven en dood met behulp van artefacten uit Afrika, Latijns-Amerika en Australië. Sterk is de tijdelijke expositie *Meesterwerken in het MAS*, die Rubens combineert met de keverjurk van Jan Fabre. Met on-Belgische bluf wordt gesteld dat de Antwerpenaren vijf eeuwen geleden de aanzet gaven tot de beeldcultuur waarin we leven. Prikkelend en verrassend.

Jammer dat er in de zwarte dozen geen wisselwerking is met de havenstad buiten. De 3,5 ton wegende Mi-

nerva (de Antwerpse Rolls Royce uit de jaren twintig) zou er beter uitzien in daglicht. Uiteindelijk moet de bezoeker in dit objectenbombardeement zijn eigen keuze maken. Daarin verschilt het MAS fundamenteel van Bilbao's Guggenheim: hier heeft de bezoeker genoeg reden om terug te keren. In Bilbao veel buitenkant en een armetierige collectie, in Antwerpen het beste van twee werelden.

Op het museumplein waren een week voor de opening al honderden jongeren bezig met de 'varen voor vrede'-manifestatie. Tussen de buurt en het MAS komt het wel goed.

www.mas.be

Eten aan de Stroom

Bovenin MAS kun je eten bij tweesterrenchef Viki Geunes. Er tegenover ligt Lux, met een Belgisch-Italiaanse keuken. Bij Pazzo werkt ladychef Ingrid Neven aan haar fusie met risotto en tempura. Stichtelijk eten op niveau kan bij Marcel.

www.luxantwerp.com
www.pazzo.be
www.restaurantmarcel.be

Hoofd van reus Druoon

Een papier-maché model van de reus Druoon Antigoon werd in Antwerpse optochten rondgedragen. Zijn hoofd staat in de MAS.

Madonna van Jean Fouquet

De Madonna uit 1452 van de Franse hofschilder Jean Fouquet had nu gemaakt kunnen zijn. Topschilderij met blauwe cherubijnen in het MAS.

Koninklijke Minerva

Van 1905 tot jaren '30 maakte men in Antwerpen de Minerva, een vorstelijke auto voor koningen en andere celebs. Zwaarste object in MAS.

Noord Amerika

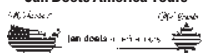
Canada

Canada met uw gezin?
www.travelnauts.nl
Experts in verre gezinsreizen
☎ 020-5289333 (SGR)

WRC Reizen: voor voordelige auto- & camperreizen naar Canada, kijk op www.WRC.nl

Verenigde Staten

GO 2 New York met JAN DOETS
Manhattan Express
Freetime
5 dg € 773,-
6 dg € 858,-
7 dg € 938,-
incl. entree Top of the Rock
New York & Washington D.C.
9 dg € 1103,-
New York & Philadelphia
9 dg € 1073,-
Prijs va. en pp. gebaseerd op
2 pers. en incl.
luchthavenbelasting.
Jan Doets 30 jaar
Profiteer van aantrekkelijke jubileum reizen
Kijk op jandoets.nl
voor online offertes,
boekingen, info en fun
of e-mail: info@jandoets.nl
Jan Doets America Tours

WRC: voor aantrekkelijke auto- en camperreizen naar de USA, kijk op www.WRC.nl

Amerika met uw gezin?
www.travelnauts.nl
Experts in verre gezinsreizen
☎ 020-5289333 (SGR)

DJOSER rondreizen Verenigde Staten 22-30 dgn v.a. € 2395,- Nog plaatsen op o.a. 25 juni, 1 en 16 juli Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Midden Amerika

Costa Rica

DJOSER rondreizen Costa Rica/ Panama 15-21 dgn v.a. € 1895,- Nog plaatsen vrij op o.a. 25 juli en 8 en 27 aug. Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Special: 16 dagen Costa Rica inclusief hotels + auto va 1375,- www.wrc.nl

Gezinsreis Costa Rica?
www.travelnauts.nl
Experts in verre gezinsreizen
☎ 020-5289333 (SGR)

Mexico

DJOSER rondreizen Mexico/ Guatemala 16-24 dgn v.a. € 1895,- Nog plaatsen op o.a. 21, 30 juli en 13 aug Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Zuid Amerika

Antarctica

ASKJA REIZEN organiseert 5 juni een open dag op pool-schip Plancius. Let op onze aanbieding! Aanmelden via www.askja.nl of 026-3529390

Suriname

DJOSER rondreizen Suriname 20 dgn v.a. € 2095,- Nog plaatsen op o.a. 26 juli, 16 en 30 aug Brochure? www.djoser.nl of 071-5126400

Zuid-Amerika

REISVACCINATIES door gespecialiseerde huisartsen op tijden dat het u ook schikt. Vergoeding door zorgverzekeraar. Afspraak via: WWW.TRAVELDOCTOR.NL

effeweg.nl

supervoordelige busreizen

Stedentrips
Summer Sale!

ANTWERPEN

3 dagen
vanaf
€79,-

Boekcode: 9019

Vertrek o.a.: 17, 19, 23, 25, 27, 31 juli, 2, en 4 aug

Nu wel heel voordelig! Breng tevens een bezoek aan Gent en Brugge.

Inclusief:

2 hotelovernachtingen, 2x ontbijtbuffet en vervoer per Tourist Class touringcar

BERLIJN

4 dagen
vanaf
€119,-

Boekcode: 9019

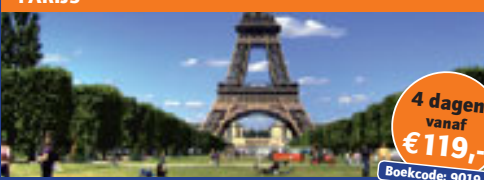
Vertrek o.a.: 1, 13, 16, 22 juli, 3, 12, 18 en 27 aug

Verblijf in het nieuwe H2 hotel aan Alexanderplatz, midden in het centrum!

Inclusief:

3 hotelovernachtingen, 3x ontbijtbuffet en vervoer per Tourist Class touringcar

PARIJS

4 dagen
vanaf
€119,-

Boekcode: 9019

Vertrek o.a.: 5, 8, 11, 20, 26 juli, 16 en 28 aug

Ga mee met deze supervoordelige busreis en bekijk de stad vanaf de Eiffeltoren!

Inclusief:

3 hotelovernachtingen, 3x ontbijtbuffet en vervoer per Tourist Class touringcar

LONDEN

4 dagen
vanaf
€149,-

Boekcode: 9019

Vertrek o.a.: 3, 9, 18, 27, 30 juli, 2, 5, 17, 23 en 29 aug

London is the place to be! Maak een stadsrondrit en bekijk Buckingham Palace en de Big Ben.

Inclusief:

3 hotelovernachtingen, 3x ontbijtbuffet, overtocht per boot Calais-Dover v.v. en vervoer per Tourist Class touringcar

Nieuwe
busreizen!

RONDREIS ROEMENIË

11 dagen
vanaf
€399,-

Boekcode: 9019

Vertrek op: 7, 14 okt, 4, 11 en 18 nov

Ontdek samen met een gids het prachtige Roemenië. Een land vol tradities, prachtige kloosters en authentieke dorpjes.

Inclusief:

10 hotelovernachtingen, 10x ontbijt en diner, gids gedurende 6 dagen in Roemenië, rit met paard en wagen Bazna en vervoer per Comfort Class touringcar

VEELZIJDIG POLEN!

10 dagen
vanaf
€459,-

Boekcode: 9019

Vertrek op: 15 aug en 26 sept

Profiteer van dit scherp geprijsde programma en maak kennis met het prachtige en veelal onbekende Polen.

Inclusief:

9 hotelovernachtingen, 9x ontbijtbuffet en diner, stadswandeling Torun o.l.v. een gids en vervoer per Comfort Class touringcar

PRAAG, BOEDAPEST EN WENEN

11 dagen
vanaf
€549,-

Boekcode: 9019

Vertrek op: 5 aug, 2 sept en 7 okt

Een indrukwekkende busreis door Centraal Europa met een bezoek aan de steden Praag, Boedapest en Wenen.

Inclusief:

10 hotelovernachtingen, 10x ontbijt en diner, stadswandeling Boedapest en Wenen en vervoer per Comfort Class touringcar

HOOGTEPUNTEN VAN NOORWEGEN

8 dagen
vanaf
€699,-

Boekcode: 9019

Vertrek op: 8, 22 aug, 5, 26 sept en 17 okt

Vanuit ons hotel in Beitostolen maken we onder meer excursies naar de staafkerk in Borgund, het gebergte Jotunheimen en de schitterende Sognefjord.

Inclusief:

2 overnachtingen ferry, 5 hotelovernachtingen, 2x ontbijtbuffet aan boord van de ferry, 5x ontbijt en diner, bootvertochten en vervoer per Comfort Class touringcar

Vermeld bij boeking de boekcode 9019 en maak kans op een stedentrip!

Winnaar Zoover Award 2011
Beste en populairste stedentrip aanbieder

Kijk op www.effeweg.nl of bel 0529 - 46 96 67

Effe Weg, Postbus 23, 7710 AA Nieuwleusen. Alle fouten voorbehouden. Prijzen vanaf en per persoon, excl. €17,- reserveringskosten per boeking.

• De sunshine city aan de Rode Zee • De ideale winterzon bestemming

NIEUW EN ALLEEN
TE BOEKEN BIJ:

EILAT

Iedere donderdag en zondag met
Corendon Dutch Airlines
rechtstreeks vanaf Amsterdam

Corendon
VLIEGVAKANTIES
www.corendon.nl
023-751 06 06

Eilat

Ontdek Eilat nu zelf

Eilat is de perfecte winterzon bestemming en ligt aan de kust van de **Rode Zee**. Deze meest zuidelijkste stad van Israël kent in de wintermaanden een gemiddelde temperatuur van **25 graden**. De verbazingwekkende koralen en het prachtige onderwater leven zijn uniek in hun kleur en variëteit. De prachtige rode bergen en de **azuurblauwe** wateren van de Rode Zee maken Eilat tot **dé ideale winterzon bestemming**.

De vele natuurlijke wonderen en attracties van dit gebied, de uitnodigende stranden, de **kristalheldere zee** en het zonnige klimaat, maken Eilat tot de vakantie bestemming voor reizigers uit de hele wereld. En dat alles tegen **zeer voordelige prijzen**. Ontdek het nu zelf met Corendon.

Volop zon nauwelijks regen

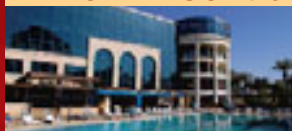
- Gemiddeld 25 graden in de winter
- Gemiddeld 8 uur zon per dag
- Slechts 1 regendag per maand

Volop actie & entertainment

- Zwemmen met dolfijnen in het Dolfin Reef Eilat
- Duiken: het koraal en de kleurrijke vissen zijn adembenemend in de Rode Zee
- Jeep of Kamelen safari in de Negev Woestijn
- Petra: één van de wereldwonderen in Jordanië
- Een bezoek aan de heilige stad Jeruzalem
- Timna National Park: met haar kopermijnen en de pilaren van King Salomon
- Drijven in de Dode Zee

Rimonim Central Park ***

Vertrekdata	27/10-30/11	12/01-08/02	15/12-21/12	22/12-04/01	01/12-07/12
	08/12-14/12		09/02-15/02	16/02-29/02	
	05/01-11/01		29/03-19/04		
	01/03-28/03				
8 dagen 2 pers. kamer	499	449	549	699	399
extra week	150	150	250	275	250
1-pers. toeslag	149	149	149	149	149
kinderprijs 2-14 jaar	399	399	449	599	349

Vroeboekorting reeds verwerkt in de prijs en geldt tot 31.08.2011 • Half pension €99 p.p. per week

Het moderne Rimoni Central Park hotel is gelegen in het centrum van Eilat met uitzicht over de Rode Zee. Bereid uzelf voor op een onvergetelijke ervaring van gastvrijheid, één van traditie, service en rust. Eén die alleen dit hotel u kan bieden met haar internationale kleuren, geuren en geluiden.

8 dagen al vanaf
€399

Logies & Ontbijt

- in het centrum van Eilat
- loopafstand van het strand
- fitnessruimte
- pianobar & Irish pub
- Wi-Fi internet
- nabij winkelcentrum
- kinderclub

Siesta ***

Vertrekdata	27/10-30/11	27/01-08/02	15/12-21/12	22/12-04/01	01/12-07/12
	08/12-14/12		09/02-15/02	16/02-29/02	12/01-26/01
	05/01-11/01		29/03-19/04		
	01/03-28/03				
8 dagen 2 pers. kamer	599	549	649	799	499
extra week	260	260	350	400	260
1-pers. toeslag	199	199	199	199	199
kinderprijs 2-13 jaar	399	349	399	399	349

Vroeboekorting geldt tot 30.09.2011 en is reeds verwerkt in de prijs.

Siesta is een hotel met een uitstekende prijs/kwaliteit verhouding. Kiest u voor Siesta dan bent u zeker van een fijne vakantie in het zonnige Eilat zonder dat u teveel betaalt. Siesta ligt op circa 500 meter van het (noord) strand en in het centrum van Eilat. Er is een gratis shuttle service naar het strand.

8 dagen al vanaf
€499

All Inclusive

- 500 meter van het strand
- zwembad met kinderbad
- Wi-Fi internet
- speelkamer & speeltuin
- biljart & tafeltennis
- all inclusive van 07:00 tot 23:00 uur

Magic Sunrise Club ****

Vertrekdata	27/10-30/11	27/01-08/02	15/12-21/12	22/12-04/01	01/12-07/12
	08/12-14/12		09/02-15/02	16/02-29/02	12/01-26/01
	05/01-11/01		29/03-19/04		
	01/03-28/03				
8 dagen 2 pers. kamer	699	649	749	899	599
extra week	400	400	425	450	400
1-pers. toeslag	289	289	289	540	289
kinderprijs 2-12 jaar	499	449	549	649	449

Vroeboekorting geldt tot 31.08.2011 en is reeds verwerkt in de prijs.

Comfortabel hotel met tal van faciliteiten, gebouwd in hacienda stijl en omgeven door een groene tuin aan de ene kant en de indrukwekkende woestijn aan de andere kant. Het hotel bevindt zich nabij de kibboets Eilat. Het All Inclusive concept is erg uitgebreid met tal van faciliteiten.

8 dagen al vanaf
€599

All Inclusive

- gratis shuttle bus naar het centrum
- snack- & poolbar
- gratis woestijn jeep safari
- Wi-Fi internet
- 2 miniclubs
- paardrijden voor kinderen

'Het is een coole ambiance, niet zo uptight als bij de meeste fashion weeks.' RAINER DREXEL

Eindelijk belanden we waar we horen: front row

#Fashionweek

Het is er grauw industrieel, maar voor het overige hetzelfde. Men keurt mode en drinkt tijdens de Poolse modeweek.

Camil Driessen

Lódz

▽ Parijs kennen we al, het Westergasterrein heeft ook geen modegeheimen meer, maar we waren nimmer bij de Poolse Fashion week.

Goddank snappen ze daar onze statuur meteen. In plaats van onze vaste stek op rij tien worden we gedirigeerd naar een plekje op *front row*. Ingeklemd tussen de Poolse fine fleur koekeloeren we naar haute couture van On Aura Tout Vu.

Toen Lady Gaga de kleding van deze Bulgaarse mamoesjka zag, kocht ze prompt in één keer de hele collectie op.

Eregast blijkt hier Marcellous, een blogger van *Fashion Insider*. Hij wordt een beetje gevreesd voor zijn modepennetje en zijn gave om collecties te maken of te breken. MSM vindt hem in zijn gouden pak en rode schoenen met stekels iets te aanstellerig. Zijn belangrijkste accessoire ook: een hondje gehuld in geel T-shirt. Zó 2009. 'Gek is ie, hij eist zelfs voor zijn hond een vip-badge', klaagt de organisatie bij ons. Marcellous wil niet met MSM kletsen, nadat we hem bij het openingsbanket hadden aangesproken op zijn opscheppgedrag bij de kiptrog. 'So what? I really like chicken', was zijn zure riposte.

Black is the new black is een bekend mantra in de fashionindustrie en in Lódz wordt hij waarheid. Het is hier stemmig zwart wat de klok slaat, met heel af en toe een nuance wit en grijs tussendoor. Het overige is hier rauw industrieel. We snappen meteen

waarom de surrealistische regisseur David Lynch het hier geweldig vindt en *Inland Empire* schoot. Lódz is een beetje het Berlijn van een jaartje of tien gele. Vitor, een jonge Portugese ontwerper met een blauwe Rayban op zijn neus, is er net als wij voor het eerst en geeft het modegebeuren twee opgestoken duimen. 'Het is een coole ambiance, niet zo uptight als bij de meeste fashion weeks'.

Het publiek is stijlvol, niet chique of extravagant en bovenal ingetogen. Onze mede-modejournalisten maakt het niet uit waar ze zijn: men giet zich als vanouds vol op de ontelbare after-party's. Zouden ze het geheime ingrediënt achter het drankje hier, Zubrowka graswodka, kennen? Het al sinds de 17e eeuw bij de adel populaire drankje krijgt volgens de overlevering zijn speciale smaak omdat de bizonen op het gras pissen. Wij drinken het met appelsap.

Leo weer op de markt, maar Bar dus ook

New York We houden nog een slag om de arm, maar de *New York Post* weet te melden dat Leonardo DiCaprio weer op de markt is. Zijn relatie met topmodel Bar Refaeli zou op de klippen zijn gelopen. De twee wonen niet meer samen.

Iedereen reageert op Oh Oh Cherso-vacature

Amsterdam Vraag ons niet waarom, maar de lifestyle van de castleden van *Oh Oh* (praktisch onbezoldigd zuipen op camera) wil iedereen. Op de vacature van een extra castlid hebben meer dan tweeduizend mensen gereageerd.

Vivienne gaat groen doen bij Marie Claire

Londen Tijdschrift *Marie Claire* komt in het kader van het internationale Year of Forests met een econummer onder redactie van Vivienne Westwood. De 70-jarige ontwerpster is gashoofdredacteur van zowel de Nederlandse *Marie Claire* als de buitenlandse edities.

Tasje de Queen blijkt razend populair

Londen De Britse koningin Elizabeth droeg tijdens 'het huwelijk' een tasje en het ding blijkt een hit. Tassenfabrikant Launer London kan de dingen niet aanslepen want ook jongeren willen nu aan die tas. Even schrikken voor Launer London met clientèle 50+.

De parel van Zwitserland!

More Inclusive genieten!

slechts

299

euro p.p.

8-daagse More Inclusive
zoek & boekcode 47152

Hartelijk welkom in de parel van de Alpen! Het autovrije Saas-Fee ligt op 1800 meter hoogte. Het idyllische plaatsje wordt omringd door 13 bergtoppen van boven de 4000 meter. U kunt hier werkelijk schitterend wandelen en mountainbiken. Pharos Reizen van ANWB heeft een bijzonder aantrekkelijk arrangement voor u samengesteld in de zuivere berglucht van het autovrije Saas Fee.

Uw verblijf

U verblijft in Residence Hotel Atlantic in Saas-Fee. Het hotel is rustig en zonnig gelegen in het autovrije Saas Fee. Het hotel heeft een restaurant met terras, bar, tuin, lift. De kamers zijn voorzien van een tweepersoonsbed of twee eenpersoonsbedden. Badkamer met douche, föhn en toilet.

Informatie & Reserveringen

www.pharosreizen.nl/depers
of via 0900 -365 65 65
(20 qpm, max. € 10,- per gesprek)
of via uw ANWB-reisbureau
met zoek & boekcode 47152

Periode
18/6-24/09

Prijs
299

Kinderkorting
(bij 2 volbetalenden)
0 t/m 2 jaar: gratis
3 t/m 10 jaar: 50%
11 t/m 15 jaar: 20%

Prijzen in € p.p. Niet inbegrepen: reserveringskosten, toeristenbelasting en kosten calamiteitenfondsen.

pharosreizen.nl

Bent u daar al 'ns geweest?

MSM agenda De glossy van Jamie

Boeken blaadjes en benen keuren

Elke vrijdag
verklappen we waar MSM volgende week opduikt om te eavesdroppen, stoken of in te palmen.

Maandag

MSM heeft al een boek maar er kan altijd een boek bij. *HITSTORY* wordt vandaag gelanceerd, een werkje vol verhalen over de genesis van Nederlandse hits. De opbrengst is voor een goed doel, 'ons' exemplaar laten we nobel liggen. Hele van Royen heeft ook een nieuw boekje, en is deze week overal. Ook bij ons.

Dinsdag

Ze wilde eerst bij MSM, maar wij vinden Lady Gaga een nep-Madonna en Madonna was al nep. Nu schrijft ze maar de *Metro* vol. Veel leuker is het jubileum van *De Wereld Draait Door*. Het programma jubileert en is voor de 1000e keer op tv. Wij zijn eerder afgehaakt door een overschot aan spinner Jack en onbegrijpelijke Felix.

Woensdag

M-Lab heeft een première van het stuk *Marial*! Maar is de beveiliging nu okay? Bij het musical-theater werd laatst de boel leeggeroofd. Aan de overkant van het IJ hebben we al een kansjongere lunch genuttigd. Bij Fijfteen lanceren ze een Jamie Oliver-glossy.

Donderdag

Wie heeft de mooiste benen van Nederland? Die filosofische kwestie poneert het blad *Cosmopolitan*. Het antwoord is Persis Hilton, maar goed, we keuren wel mee in Amsterdam.

Vrijdag

We laden op. Maar voor wat? Mail ons op msm@depers.nl met tips!

Hugh Grant te lui voor tv

Hugh Grant kon de rol van Charlie Sheen overnemen in *Two and a Half Men*. De Brit laat het gaan, het is namelijk te veel werk.

Scorsese goes Dutch

De Nederlandse producent Waterland Film gaat samen met regisseur Martin Scorsese de Argentijnse film *The Third Bank* produceren.

Eerste Warholportret = kassa

Het eerste zelfportret van de Amerikaanse kunstenaar Andy Warhol heeft op een veiling in New York 38,4 miljoen dollar opgebracht.

**'Barteren' is het nieuwe
in natura denken.**

MSM

#Mediahoeren MSM wil ook lekker sletten in het land der mediahoeren. Help ons daarom de zomer door en bel ons een keertje op voor een schnabbel. De lijnen staan bij ons namelijk net zo wagenwijd open als bij Carice, Arie, Jort, Chris en Bart.

De lijn staat ook open voor ons

Arie Koomen schreeuwt het uit voor Mediamarkt. Chris Zegers reist de wereld over voor Zwitserleven en Carice doet gek voor Mexx

Redactie MSM
Amsterdam

We kunnen niet allemaal eten van de kunst die we zouden willen maken. In MSM schuilen natuurlijk grote schrijvers, maar wij tikken hoerige stukjes om te overleven als broodschrijvers. Dat geeft allemaal niks, *c'est la vie*. Mediapezers zijn er in alle soorten en maatpakken. Zoals deze slettenbakken.

1. Carice van Houten, de sabbatical slet

Even rust, dat is wat 's lands grootste actrice aankondigde. Wat moet je ook als je te groot bent voor Nederland (en te klein voor Hollywood)? Maar de hypotheek van die lekkende gepimpte garage in De Pijp van die architect met twee linkerhanden moet ook betaald.

Voor Carice is artistiek uitbuiken een vorm van debetaanzuiveringen. Ze is sinds kort het gezicht van Mexx, zeg maar het Opel onder de dameskleding, én het uithangsmoeltje van

Opel, zeg maar het Mexx van de automotive industrie. Opel Carice? Mexx? Nothing personal hoor, maar even strictly business. Op jouw niveau had dat een Saabje of Alfaatje moeten zijn.

En oh ja, die knipbeurt bij Mogeon die je zo aanbeval in een tweet van je was, hopelijk, toch wel gratis? 'Barteren' is het nieuwe in natura denken. Ruilhandel op vijfsterrenniveau.

2. Chris Zegers, de gulle hoer

Hij ziet er veel te goed uit, woont aan de gracht en doet de ganse dag als Oblomov. (De MSM-mannen schuiven hun toetsenbord nu even woevend door naar onze vrouwelijke medewerkster, want verteed door jaloezie).

Zegers tokkelt wat in een bandje en wordt door textielboer State of Art gefêteerd omdat hij rondjes kan rijden op een racecircuit. Vliegt twee keer per jaar voor Zwitserlerven naar een bounteyland om te hakkelen over pensioenzorgen die hij nooit zal hebben. (Chris, mogen we je nog harte-

lijk danken voor het racepak dat Persis Hilton onlangs meekreeg na een gesponsord dagje? State of art is het beste kledingmerk van Nederland, en de hele wereld, en de rest van het universum (Alles tussen Small en XXL is welkom).

3. Arie Koomen, de nobele hoer

Niet iedereen kende Arie Koomen, totdat de BNN-grollenmaker met driedagenbaard voor een 'shitload of money' aan de slag ging voor de Teutoonse elektronicatoko MediaMarkt.

Koomen schreeuwt niet voor niets zo bleek in een interview met MSM. Hij hoereerde voor de kunsten en betaalde het decor van zijn theatershow met de witgouden centen. 'Disney Channel is het grote kwaad', wilde hij ook nog wel even kwijt. (Nou, nou, nou, wat een kritiek ineens: wij houden enorm van Megapool en Mickey Mouse – Lezen jullie mee, Disney...)

5. Bart Chabot, de ouwehoer

De zelfverklaarde beste vriend van

wijlen Herman Brood kwam ooit
aanstiefelen bij het Groot Dictee en
bleef nooit meer weg.

Niemand heeft ooit iets van Bart gelezen maar dat weerhield de redactie van P&W er niet van hem tot Haags orakel te bombarderen als Binnenhofwandelganger. Dus moeten we een paar keer in de week onze onkruidschnabbelaar Chabot laten welgevallen met Martin Bril-light observaties over politici. (MSM ouwehoert voor die twee consumptiebonnen na afloop en een uitritkaart).

4. Jort Kelder, Pietje Bell prostitué

Een grap maken van je eigen schnabel is alleen de allergrootste madam gegeven. Je pest de klant die je aanprijst (Friesland Bank) om op die manier de rekeningen van een maatschappelijk hobbyproject (925) te financieren en komt daar publiekelijk voor uit.

Dat is de happy hooker die we allemaal willen zijn. Een puntje: wil dat we allemaal ondernemer worden,

maar hapt lekker mee uit de Hilversumse ruif bij VARA, KRO en straks VPRO.

5. Nalden, de internethoer

Je hebt een iPad en weet bovendien waar de aan- en uitknop zit en bent jonger dan dertig. Net als vers Oost-Europees meisjesveels willen alle adverteerders zich laven aan deze verboden vrucht. Alexander Klöpping is zo'n eentjes-en-nullettjesschatje, die iedereen kan krijgen, maar veel te weinig vraagt voor een uurtje digibebben.

Nee, dan Nalden. Dat is echt hoer 2.0. Deze blogger werd bij zijn eerste DWDD-optreden de risee van de lage landen door het pathetisch misbruik van blanke straattaal. Lijkt een undergroundhippie, maar Coca-Cola tikt de rekeningen af.

Gebruikt het Engels zo krom dat sommigen zelfs spreken van 'auditiëve marteling'. MSM heeft een deelcertificaat vwo Engels van de avondschool en kan omgaan met WP 5.1. Call us!

Palin: 'Het was medisch'

Bristol Palin, dochter van Sarah, had altijd een onderkinnetje. Die is nu weg. Volgens Bristol om medische redenen, niet cosmetische.

The Hoff en de piranha's

Baywatch-ster David Hasselhoff duikt weer in het water. Dit keer voor een 'rechtstreeks naar dvd-film', *Piranha 3DD*.

EO en het hof

Deze zomer komt de EO met het programma *De Hofleveranciers*. Personeel en gasten van wijlen Juliana en Bernhard komen aan het woord.

Filmrecensie Made in Dagenham

Lieve naaisters vechten in lieve film

Tisha Eetgerink

Essex, zomer 1968. De jurkjes zijn kleurig, de coiffures zijn suikerspin maar de werkomstandigheden in de Ford-fabriek in de Londense buitenwijk Dagenham zijn kloten. Voor de 187 naaisters die er werken tenminste. In een bedompte kelder zitten ze voor een miniem salaris uren achter hun naaimachines stoelhoezen voor Escorts aan elkaar te stikken. Meermaals hebben ze om verbetering en loonsverhoging gevraagd, maar wanneer de grote bazen hun werk afdoen als ongeschoolde arbeid is de grens bereikt. Met knikkende knieën besluiten de vrouwen het werk neer te leggen om gelijke behandeling af te dwingen.

Made in Dagenham is gebaseerd op waargebeurde feiten. De makers gingen uitvoerig praten met de echte dames die ruim veertig jaar geleden aan de wieg stonden van de *Equal Pay Act*, een Britse wetsverandering die gelijke lonen garandeerde voor mannen en vrouwen. Verschillende types werden samengevoegd tot hoofdfiguur in de film Rita O'Grady (sterke rol van Sally Hawkins), die de leiding op zich neemt en op een beschaafde maar standvastige manier eist wat hen toekomt: gerechtigheid. Simpel eigenlijk.

De film past prima in het rijtje van regisseur Nigel Cole, die 'ge-

woon altijd iets heeft met vrouwenfilms' en eerder verantwoordelijk was voor *Calendar Girls*, waarin dames op leeftijd poseren voor een naaktkalender om geld in te zamelen voor kankeronderzoek en voor *Saving Grace*, waar een huismoeder met groene vingers na de dood van haar man wiet gaat kweken. Vrouwen die zichzelf ontstijgen en op een onconventionele manier opkomen voor iets groters. Het maakt van *Made in Dagenham* een lieve film, zo eentje waar je je moeder mee naartoe neemt. En ook al is het een standaardformule waar je elke stap en elk karakter kunt voorspellen, vervelend is het niet. Brownies uit 'n pak waar je alleen water aan hoeft toe te voegen zijn ook best lekker.

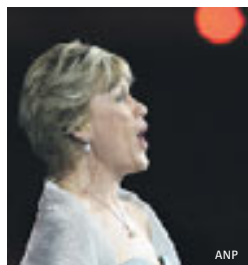
Nigel Cole
Made in Dagenham

Belangrijk thema op lieve mama-manier.

Übercliché als eindtune You can get it if you really want.

Gouden keeltje en vlugge vingers in Carré

Amsterdam Ze gaf een optreden tijdens het huwelijk van de Britse prinses Diana en prins Charles in 1981, won twee Grammy's en een Lifetime Achievement Award; Dame Kiri te Kenawa. Maandag geeft de geliefde operazangeres een eenmalig optreden in Koninklijk Theater Carré in Amsterdam samen met meesterpianist Julien Reynolds.

ANP

Bierbrouwerfestival met de 3 Ringen en Maximus

Utrecht Acht Utrechtse brouwers doen zaterdagmiddag vanaf 12 uur de oeroude biertaditie van Utrecht herleven. Op de molenerf van houtzaagmolen de Ster in Lombok Slow Foodcatering en natuurlijk proeven van De Leckere, Oudaen, Maximus, De Eem, Vat nr. 13, Valleibieren, de drie Ringen en Duits & Lauret. Muziek: Mister EAK.

De nachtsalon heeft een spannende primeur

Amsterdam Samen met *Stage Magazine* heeft Opslaan als een selectie korte films en documentaires samengesteld voor de nachtsalon in het Amsterdamse Huis Marseille vanavond. Er wordt onder meer een exclusieve preview getoond van de officiële documentaire over de totstandkoming van *Rabat*, de eerste bioscoopfilm van Habbekrats.

Queens of the Stone Age debutteren opnieuw

Amsterdam Zondag kunnen rockliefhebbers hun hart ophalen in Paradiso. Queens of the Stone Age treedt dan op in de Amsterdamse poptempel. Het debuutalbum van de band, dat al enige jaren niet meer te krijgen was, is op 7 maart opnieuw uitgebracht, inclusief drie nieuwe nummers. Het concert van dit weekend staat in het teken van dit album.

Eindhovens viertal zet Rotterdam op zijn kop

Rotterdam De muziek loopt uiteen van folk tot blues tot garage maar als rode draad geldt kwaliteit. Woody & Paul hebben in de loop der jaren een geduchte live reputatie opgebouwd. Vanavond staat het Eindhovense viertal in de Rotterdamse Exit. Het laatste album van de band getiteld *Heroes and Zeros* kwam uit op 15 april en is erg goed ontvangen.

In het luxe hotel van vroeger wonen nu 2.600 mensen.

Wonen in een witte olifant

#GrandeHotel

Lotte Stoops filmde in Mozambique niet enkel vergane glorie maar ook opbouw en herinnering. Hoe een megalomaan hotel thuis werd.

Tisha Eetgerink
Amsterdam

De trots van Afrika moest het zijn. Een hotel zó groot en luxueus dat de wereld er met open mond naar zou kijken, naar dat magnifieke bouwwerk in Beira, aan de kust van Mozambique. Mensen zouden dromen van een wandeling door de tropische tuinen, van baantjes trekken in het olympische zwembad, van extravagante feesten vol champagne en van nachtenlang dansen op het glimmende parket. Gasten hoefden het 12.000 m² grote complex nooit te verlaten, want alles was er, van bank tot postkantoor en bioscoop. De ultieme vakantieplek.

Gedurende een paar jaar na de opening in '55 was dat precies wat het Grande Hotel was, maar het project was typisch koloniaal in opzet: te groot, te elitair, onhaalbaar. Volgens een Mozambikaanse uitdrukking ook wel een 'witte olifant': megalomaan en zonder kans van overleven. In haar film *Grande Hotel* schetst Lotte Stoops een portret van het vervallen maar verrassend veelzijdige witte paleis aan zee, waar tegenwoordig mensen wonen in de liftschacht en de biljartzaal dienstdoet als moskee.

De Vlaamse documaakster liep bij toeval tegen het Grande Hotel aan. Letterlijk. Terwijl haar reisgenote nog lag te slapen, liep ze erlangs op zoek naar een kop goeie koffie. 'Op weg naar de koffiehuisjes vlak bij ons hostel kwam ik elke morgen langs een gigantisch gebouw. Het zag er verfallen uit, maar er leek van alles te gebeuren. Dat fascineerde me en met mijn bescheiden Portugees knoopte ik her en der een praatje aan.' Het idioot luxe hotel van weleer bleek nu woonplek van de allerarmsten. Ruim 2.600 in totaal, een stuk meer dan het

Het Grande Hotel in de goede oude tijd.

aantal gasten dat ooit in de slechts 110 luxe kamers verbleef. Ook al was Stoops destijds voornamelijk bezig met theater en niet met film, wel wist ze gelijk dat ze iets moest met dit gebouw. 'De mensen zijn arm, maar het is nog steeds een stad in een stad waar je weken rond kunt dwalen zonder naar buiten te hoeven. Er zijn winkeltjes, je kunt er je haar laten knippen en naar de film gaan. Er zijn cinema-hutjes waar je naar kung-fu-films kunt kijken, onbegrijpelijk zonder ondertitels maar heel populair. Mooi vind ik dat zelfs in zulke omstandigheden de behoefte bestaat aan entertainment, even ontsnappen.'

Slecht imago

Stoops had eerst wel 'een klein beetje schrik' om alleen naar binnen te gaan – Grande Hotel heeft een zeer slecht imago – maar werd getroffen door het menselijke karakter dat ze binnen de stenen stad aantrof. In haar film wisselt ze eigen beelden af met archiefmateriaal. Waar ooit een rijk bruidspaar de brede trap afdaalde, sjokt nu een vrouw omhoog met een

jerrycan water en waar blanke dames vroeger rondspartelden in badpak, doen vrouwen nu de was in een halfleeg zwembad vol vies regenwater. 'Ik wilde het contrast laten zien tussen vroeger en nu, tussen rijk en arm, maar ook, en misschien wel vooral, het gelijke. Een vrouw blijft een vrouw en die wil naar de kapper. In dat menselijke zijn rijk en arm hetzelfde.' Bewoner Moises leidt ons als trotse gids door het complex – tegelijk op zoek naar kamer 6 waar zijn vader als regeringsambtenaar ooit sliep – en de bejaarde Berta haalt vanuit Portugal herinneringen op aan de plek die voor haar thuis was tot ze tijdens de burgeroorlog alles moest achterlaten.

'Grande Hotel is een verhaal van overlevingsstrategieën. Overleven door af te breken zoals ramen verkopen voor eten, overleven door op te bouwen zoals Moises doet met zijn huisje in de liftkoker en overleven door te herinneren zoals Berta doet.' En al denkt de regering over sloop, het witte gebouw zelf staat na oorlog en afbraak ook nog steeds overeind.

Glass in Melkweg

Vanavond staat gerenommeerd componist Philip Glass in de Melkweg. Hij schreef onder andere meer dan 20 opera's en 8 symfonieën.

Kleinkunstfestival Utrecht

Nederlandse kleinkunsttalent vecht in het Utrechtse Schiller Theater dit weekend om de nationale titel. Zondag is de finale.

Laatste keer

Van 24 t/m 28 mei speelt Halina Reinj de laatste voorstellingen van de succesvolle solo *La Voix Humaine*. Daarna is het buitenland aan de beurt.

Wil je wel geloven dat hij nóg een put gaat graven!

Bertha 17 over de boer

Uit & thuis

ZWEEDS RAADSEL:

beginning manier van leven	afnemen	paardrij- kleding waad- plaats	ant- woorden Zijne Ma- jesteit
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100

OPLOSSINGEN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Cryptogram

PALEODON
LITPAARD
O-R-A--
RUL-RIEK
INPASSEN
S-B--V-
ZENAKTER

Zweeds raadsel

WASTOBBE
-E-HULST
WOL-LE
NEPPE-EP
-P-INDIA
THEDOER
STAKER

WIN! DEZE WEEK:

Voor 3 winnaars: een kampeervakantie t.w.v. ± € 250 bij Cambiance de Ullingse Bergen (voor 4 personen).

Kom luisteren naar de stilte bij Cambiance de Ullingse Bergen in St. Anthonis. Kamperen kan op 100m2 plaatsen waar voldoende ruimte is voor privacy, zonder dat de gezelligheid die bij het kamperen hoort verloren gaat. Vooral gezinnen met kinderen tot een jaar of tien, senioren, wandelaars, fietsfanaten en natuurliefhebbers zijn op hun plaats bij Cambiance de Ullingse Bergen.

Geldigheid arrangement: Alle periodes behalve hemelvaart/pinksteren.

WIN! VANDAAG:

Een halfjaarabonnement op Quizted. Quizted is het gezelligste puzzelblad van Nederland met de meeste prijzen. Dit prijspuzzelblad heeft een grote variatie aan puzzels en u maakt elke vier weken kans op een van vele prijzen.

BEL 0909-5010704 OF SMS NAAR: 3553

ZO DOET U MEE

Om kans te maken op dag- of weekprijs belt u het sleutelwoord van het Zweeds raadsel door naar 0909-5010704 (€0,60 p.g.). Of SMS "PERS-spatie-oplossing" naar 3553 (€ 0,60 p.o.b. excl. de kosten voor het gebruik van uw mobiele telefoon).

De lijst met winnaars staat op www.puzzelland.com/depers

CRYPTOGRAM

Horizontaal:

- Grijp de gids in de bergplaats ! (8);
- Slome knol of een snel roofdier (8);
- Niet zo best op het rekest (3);
- De vork van een meisje (4);
- Naar binnen lopen? (8);
- Toneelstuk om een kar te gebruiken (8).

Verticaal:

- Gebakje waar muziek in zit (9);
- Zo is het in de ruimte (7);
- Insect tussen de pin-darotsjes (3);
- Bij binnengaan de achter-stand verkleinen (7);
- Veeleer ontbreekt een noot van de leerling (5).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

SUDOKU ★ ★ ★

		2	3	1				6
9			5					7
		1		9		4		
			6		3	7	2	
3					9		8	
2	4	8						3
	1			2		8	6	
4						7	2	
		7	9	5				

SPLEEL ONLINE EN WIN! www.puzzelland.com/depers

De Pers

Een uitgave van Mountain Media BV

Adres

Anthony Fokkerweg 61 - 3
1059 CP Amsterdam
tel: 020 - 3460560
fax: 020 - 3460596

Website

www.depers.nl

Redactie

redactie@depers.nl
020-3460550

Distributie

distributiedeppers@whm.wegener.nl
088-0131830

HOE

Dagblad De Pers is een gratis kwaliteitskrant die wordt verspreid via NS-stations, Bruna-winkels, TNT Business Points en kantoren.

Sales

verkoop.depers@wegenermedia.nl
088-0138801

Marketing

marketingdepers@whm.wegener.nl

Oprichter

Cornelis van den Berg

Uitgever

Ben Rogmans

Hoofredactie

Jan-Jaap Heij, Alain van der Horst

Art direction

Koos Jereimiasse

Selectie geplande OV-verstoringen:

Protestacties in het openbaar vervoer
Vandaag: Kijk voor meer informatie op www.9292ov.nl en mobiel.9292ov.nl. Let ook op bijzonderheden onder het reisadvies via www.9292ov.nl.

Utrecht/Nieuwegein (tram)

3 laatste weekenden mei: haltetraject tussen Utrecht, Tram Centraal Station en Nieuwegein, Zuilenstein verval.

Leiden (bus)

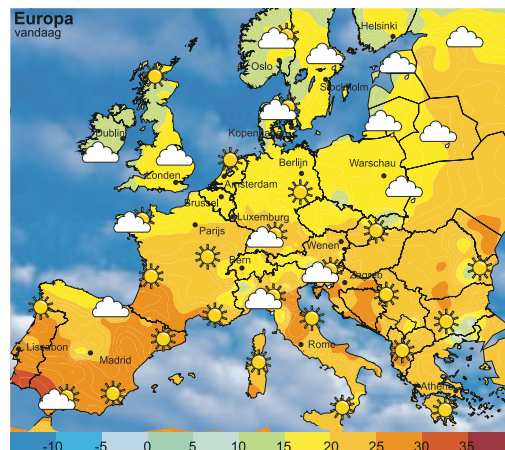
Op 15 mei is er in Leiden een marathon. De Connexion- en Veolia-lijnen rijden een aangepaste route.

Meer op www.depers.nl/9292ov
Onderweg? Bel 0900-9292 (€0,70 p/m) of kijk op mobiel.9292ov.nl

ZOOCTERY...

Door Peter Koch ©Comichouse Oosterbeek

VR	ZA	ZO	MA	DI	Temperatuur vandaag
					17
7 18	7 19	8 15	6 16	8 18	14
W 1	W 2	NW 3	W 3	W 2	18
0	0-6	1-5	0-3	0-12	20

Vandaag

De dag begint vrij zonnig. Later ontstaan er stapelwolken. Het wordt 14 graden op de Wadden tot 20 graden in Limburg. Daarbij staat een zwakke tot matige westenwind. Vanavond en vannacht is het vrij helder.

Morgen

Het is bewolkt en er vallen buien. De temperatuur ligt tussen 14 en 17 graden. Ook op zondag is er veel bewolking en komen er enkele buien voor. Door de stevige noordwestenwind wordt het bovendien voelbaar frisser: 12 tot 16 graden.

De Boer had meer steun van de
scheidsrechter dan Jol.

Wat als Superman hier scheidsrechter was geweest?

#Analyse Eén punt is het verschil tussen Ajax en FC Twente. Maar wat is de invloed van de scheidsrechter op deze competitie? Wie is er genaaid? Wie is er gematst?

Kampioensrace

Thijs Zonneveld
Fokko Ebbens
Hilversum

Nationale sport nummer 1: zeiken op de scheidsrechter. Spelers, trainers, supporters en mannen met snorren; iedereen doet er aan mee. Of het nu gaat om die ene onterechte penalty, die ene gele kaart of die ene handsbal: er is in iedere wedstrijd wel een reden om de scheids tot de grond toe af te branden. De ene keer moet hij een bril, de andere keer een paar contactlenzen. Of anders wel tv-herhalingen en camera's op de lijn.

De scheids is geen machine; hij is een mens. Hij heeft geen lasergen, en technische hulpmiddelen mag hij van de FIFA niet gebruiken. Maar wat als? Wat als de scheids dit seizoen wel hulp zou hebben gehad van Supermanogen, twintig herhalingen en tien camerastandpunten? Hoe zou de race om de titel er dan uit hebben gezien? Zou Twente dan nog steeds op kop staan? Of juist Ajax?

Er zat maar één ding op: naar de NOS-studio's in Hilversum om alle sleutelmomenten (doelpunten, strafschopmomenten, rode kaarten) van alle wedstrijden van de twee kampioenscandidaten nog een keer terug te zien en te beoordelen met behulp

van eindeloze herhalingen en diverse cameraposities. Dat kostte ons een half etmaal en twee paar ogen. We beoordeelden tientallen al dan niet dubieuze beslissingen, slurpten negentien kopjes koffie, vierentwintig blikjes Red Bull en één fles goedkope wijn weg.

Mierenneuken

Natuurlijk zijn de bevindingen voor een deel subjectief (wij zijn ook geen machines), maar voetbal is nu eenmaal geen wiskunde. Alle beoordelingen over discutabele momenten zijn uiteindelijk unaniem tot stand gekomen. Zelfs die ene al-dan-niet-buitenspel situatie waarover we een uur hebben gediscussieerd, gemierenneukt en met linialen langs de monitor hebben geprutst. Onze bevindingen hebben we omgezet in punten door middel van een kansberekeningmodel dat gebaseerd is op wedstrijdstatistieken en een snufje van onze eigen logica.

6

Superschorsing

Liefst zes duels schorsing kreeg
FC Twente-speler Douglas na
zijn rode kaart tegen AZ. Daar
was niets op aan te merken.

In totaal turfden we 32 verkeerde beslissingen in de 65 wedstrijden die de twee clubs dit seizoen samen speelden. Van die 32 waren 17 fouten niet van invloed op het uiteindelijke puntenresultaat (denk aan een onterechte pingel bij een 5-0 tussenstand). Vijftien fouten hadden wel een doorslaggevend effect op de wedstrijd. Sommige waren in het voordeel van de topclubs, sommige in het nadeel. Denk aan de onterechte rode kaart voor Ajax-verdediger Vurnon Anita in de uitwedstrijd tegen Excelsior en aan de niet met rood bestrafte hap die Luis Suarez nam uit het sleutelbeen van PSV'er Otman Bakkal. Denk aan de onterechte strafschop die Twente cadeau kreeg in de thuiswedstrijd tegen ADO en de penalty die ze werd onthouden in de veldslag tegen AZ.

In de eerste helft van de competitie werd Twente aanmerkelijk vaker bevoorrecht dan Ajax. Twente had halverwege, na 17 wedstrijden, bijna 5 punten te veel gekregen dankzij arbitrale dwalingen. Ajax had in de eerste competitiehelft vooral last van de man in het zwart: de ploeg van Martin Jol – toen nog trainer – had halverwege 3,5 punt meer moeten hebben. Maar in de tweede helft van de competitie was het precies andersom: Ajax werd gematst en Twente kreeg het te verduren. Over de vraag waarom kun je slechts gissen. We kunnen slechts constateren dat Ajax onder Frank de Boer meer steun van de

De Uitkomst

scheidsrechter had dan onder Martin Jol. En ook dat het gescheld en getier op de leiding van Twente-coach Michel Preud'homme in de tweede helft van de competitie alleen maar tegen zijn ploeg heeft gewerkt.

Het eindresultaat is tamelijk verbijsterend. Of juist niet. Over de hele

competitie gezien is de invloed van de scheidsrechter minimaal. En van het eeuwige vooroordeel dat grote clubs worden bevoorrecht blijkt niets waar te zijn. FC Twente had bij een bionische scheids geen 71 punten gehad, maar 70,1. En Ajax had er geen 70 moeten hebben, maar 70,2.

Zo bekeken wij elleboog na elleboog en doodschop na doodschop

Bluf

'Er is veel gezegd na de bekerfinale, vooral door Ajacieden.' Peter Wisgerhof heeft het niet zo op de Amsterdamse bluf.

Belangstelling

Over belangstelling hebben Ajax en FC Twente niet te klagen: de wedstrijd is in liefst tachtig landen te volgen. Op de persbureau zitten 95 journalisten.

Ticket?

Eredivisie Live brengt de allesbeslissende wedstrijd met 23 verschillende camera's in beeld. Toegangs- en bewijzen kosten op internet zevenhonderd euro.

Preud'homme's gescheld werkte tegen FC Twente.

Sport

- De kans dat Ajax 0 punten pakt is 15 procent ($0,15 \times 0 \text{ punten} = 0$).
- De kans dat Ajax gelijk speelt is 35 procent ($0,35 \times 1 \text{ punt} = 0,35$).
- De kans dat Ajax 3 punten meeneemt is 50 procent ($0,50 \times 3 = 1,50$).
- In plaats van één punt (het werd uiteindelijk 2-2) had Ajax zonder rode kaart volgens ons model 1,85 punten gekregen ($0 + 0,35 + 1,50 = 1,85$).

Aantal betwistbare incidenten

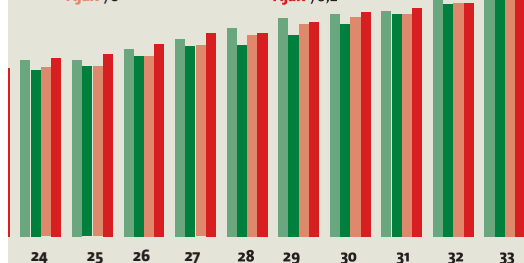

5	Onthouden rode kaarten tegenstander
0	Onthouden rode kaarten
2	Onterechte rode kaarten
7	Onthouden strafschoppen
2	Onthouden strafschoppen tegenstander
1	Onterechte strafschoppen
1	Onterecht afgekeurde doelpunten
0	Onterecht afgekeurde doelpunten tegenstander
0	Ongeldige doelpunten

Werkelijk aantal punten Wat het zou moeten zijn

Twente 71
Ajax 70

Twente 70,11
Ajax 70,2

70,2 om 70,1: dat is een verschil van precies 0,1 punt. We zweren het op onze moeders: dit hebben we niet in scène gezet.

Dat minimale verschil zou de uitgangspositie voor de laatste wedstrijd overigens wel compleet hebben veranderd. Niet FC Twente zou genoeg

hebben aan een gelijkspel, maar juist Ajax. Als de scheidsrechters dit seizoen hun beslissingen hadden mogen nemen met de hulp van bionische ogen, tv-camera's en herhalingen, dan had Ajax zondag in eigen huis aan een bloedeloze 0-0 genoeg gehad om kampioen te worden. Met

0,1 punt precies. Dat zou nog eens een écht spannende ontknoping zijn.

Maar als blijft als. En als telt niet. Zelfs niet op papier. Descheids is ook komende zondag geen Superman, maar een man met een fluit die Pieter Vink heet.

Patatje oorlog Cafeteria Graafland Liever in de snackbar dan Ajacied

In deze rubriek mag Cafeteria Graafland in Krimpen aan den IJssel natuurlijk niet ontbreken. Ronald Graafland woont er twee minuten vandaan. Dat hij hier elke dinsdagavond, samen met zijn moeder en zijn zus, achter de toonbank staat, is niet zo bijzonder. Wel dat hij vorig jaar nog bij Ajax onder contract stond. Graafland was derde keeper bij de Amsterdammers en speelde eerder in zijn loopbaan nog voor Vitesse en Excelsior. Met die laatste club werd hij in 2006 nog kampioen in de eerste divisie.

Maar goed, dat ligt allemaal achter hem. Graafland is bezig met zijn tweede carrière en bakt nu dus frieten in Krimpen aan den IJssel. Vreemd? Graafland vindt van niet. Bij zijn switch lichtte hij zijn besluit als volgt toe: 'Het lijkt me fantastisch om het werk van mijn ouders voort te zetten. Ben je toch weer onder de mensen. Het is bij ons in de zaak altijd gezellig. De mensen komen van heinde en verre en dat waardeer ik enorm.'

Graafland staat tegenwoordig onder de lat bij SV Capelle. Dat hij nog zo slank als een den is, zit 'm in de olie die Cafeteria Graafland gebruikt: zeer gezonde pindaolie. Iets duurder, maar veel beter en doorzichtiger. Kortom, een kwaliteitszaak. Zou Ronald Graafland zijn voormalige collega Jeroen Verhoeven al eens hebben uitgenodigd?

Patatje oorlog Krokot of frikadel? Mayo of ketchup? Ajax of Twente? Patatje oorlog peilt de stemming in Amsterdam en Enschede.

Penthouse Centrum Rotterdam

Oppervlak 142m², 3 slaapkamers, 2 badkamers met ruime living grenzend aan terras rondom (34m²)

Wonen op de 20ste etage.

Fantastisch uitzicht over de Maas.

Open Huis za. 14 mei

12.00 tot 14.00

Kom langs Botersloot 539

Rotterdam

www.statendam-rotterdam.nl

070 - 7115801

Blosjes.nl presenteert:

Sex Contact

Maak een keuze uit meer dan 1000 profielen!

Bekijk het via www.blosjes.nl!

NU SEX? OF VANAVOND?

Amateurjes zoeken

0906-0145

sexcontact!

DISCREET EN ANONIEM

BINNEN 20 SECONDEN

LIVE SEXCONTACT

WE WACHTEN OP JOU!!

BEL NU:

0906-666.00.66

(0,6pmt)

Nuchtere Demy

'Voetballen en goals maken doet het publiek niet voor ons: Demy de Zeeuw relateert het thuisvoordeel van Ajax.

Schilder

Regeren is vooruitzien: FC Twente heeft interesse in oud-Ajacied Robbert Schilder. De tukkers gaan mogelijk in de transferperiode een bod doen.

Brama

Wout Brama sluit daarentegen een vertrek bij FC Twente niet uit. 'Ik zit absoluut niet vastgeroest aan FC Twente.'

FOTO'S: ALEXANDER SCHIPPERS

Huldigen of verontschuldigen?

Frank de Boer en Michel Preud'homme moeten vooral vasthouden aan de gebruikelijke voorbereiding. 'Ga dus niet de dag voor een wedstrijd plotseling in een hotel zitten.'

PIM RAS/
HOLLANDESE
HOOGTE

#Druk Twee ploegen. Eén wedstrijd waar álles vanaf hangt. Zie alle druk en spanning dan maar eens weg te nemen bij je spelers. Hoe doe je dat?

Kampioensrace

Fokko Ebbens
Amsterdam

Nog even en dan is het zover. In de kleedkamer van het oude Wembley kijkt Ronald Koeman om zich heen, tuurt in de ogen van zijn ploeggenoten. Hun gezichten staan strak van de spanning. Buiten, op de tribunes, roeren zich ruim zeventigduizend uitzinnige voetballiefhebbers uit heel Europa. Barcelona tegen Sampdoria, finale Europacup I. Een van de grootste wedstrijden van zijn carrière. Het is nu of nooit.

Zondag spelen Ajax en FC Twente de wedstrijd die hun seizoen kan maken of breken. Hiervoor speelden beide ploegen 33 competitiewedstrijden. Maar die doen er opeens niet

meer toe. Opgelost als dauwdruppels op een hete zomermorgen.

Toch raar. Met elf tegenstanders, tien teamgenoten, vier scheidsrechters, twee trainers, twee doelen, een veld en een bal verschildt dit duel niet met competitiewedstrijd drie, vier of pakweg veertien. Maar er is één groot verschil, weet topcoach Joop Alberda: 'De mentale druk is anders. De consequenties zijn veranderd. In wedstrijd vier is er nog een herstelkans. Die is er nu niet. Spelers kunnen in hun hoofd bezig zijn met die consequenties. Wordt het een huldiging of moet een speler zich vier weken op straat verontschuldigen?'

Spanning

Terug naar die kleedkamer van Barcelona op Wembley, in 1992. Ronald Koeman hield wel van dit soort momenten, vertelt hij nu. *Rise to the occasion*, zoals ze dat in Engeland noemen. Koeman: 'Natuurlijk heerst er op dat moment spanning. Moet

ook. Zolang het maar gezonde spanning is. Ik hield als voetballer van grote wedstrijden, kon omgaan met druk. Niet iedereen kan dat. Die spelers redden het vaak niet.'

Aan de coach de opdracht zijn elftal met het zelfvertrouwen van een onoverwinnelijke, Romeinse gladiator het veld in te sturen. Dat proces begint niet in de kleedkamer, enkele minuten voor het eerste fluitsignaal. Als het goed is zijn FC Twente-coach Michel Preud'homme en Ajax-trainer Frank de Boer daar al mee begonnen.

Nadat de waterpolodames zich in 2008 hadden geplaatst voor de olympische finale van Peking, stond Nederland van enthousiasme in brand. Natuurlijk sloeg dat over op de spelers in China. Maar in de voorbereiding op dat allesbeslissende duel hield bondscoach Robin van Galen vast aan één principe: doe normaal.

Van Galen: 'De media creëren druk van buitenaf. Maar als coach probeer je je team zo normaal mogelijk voor te bereiden. Je moet de gebruikelijke dingen doen. Ga dus niet de dag voor een wedstrijd plotseling in een hotel zitten als je dat het hele seizoen niet hebt gedaan. Kies je woorden als coach zorgvuldig. Zeg de dingen die ze al honderd keer hebben gehoord.

De spelers weten dondersgoed hoe belangrijk die wedstrijd is. Gedraag je je wel anders dan gebruikelijk, dan benadruk je dat dit een bijzondere wedstrijd is. Dat verhoogt de druk alleen maar.'

Psycholoog

Daarom nam de succesvolle coach met verbazing kennis van het bezoek van psycholoog Bill Beswick aan FC Twente, ongeveer twee weken geleden. Een goed initiatief, begrijp hem niet verkeerd. Van Galen: 'Maar doe dat dan het hele jaar door en niet opeens twee weken voor het einde van de competitie.'

Alberda verhaalt in vergelijkbare woorden over de voorbereiding op een allesbeslissende wedstrijd. In 1996 leidde hij de Nederlandse volleybalmannen naar olympisch goud. En ook in zijn voorbereiding stond normaal doen centraal. 'Routine. Je hebt je immers het hele jaar al voorbereid op deze wedstrijd.'

Dat neemt niet weg dat er in de laatste dagen voor aanvang van een finale wel degelijk trucjes zijn om een groep optimaal aan de start te krijgen. Train bijvoorbeeld niet op de dingen die je niet goed kunt. Dat is slecht voor het zelfvertrouwen.

Het heeft bovendien geen zin, vertelt

Alberda. 'Als je dat probleem met een paar trainingen had kunnen verhelpen, dan had je dat eerder in het seizoen al gedaan.'

Omgekeerd werkt het ook. Train de onderdelen die je wél beheerst. Dat is goed voor het zelfvertrouwen. En houd daarbij niet vast aan allerlei vooraf opgestelde trainingsschema's. Alberda: 'Ik stopte meteen als een oefening perfect verliep. Afsluiten met een hoogtepunt is beter dan die oefening daarna nog drie keer herhalen.'

Nog één keer terug naar de kleedkamer. Het is het laatste moment waarop Preud'homme en De Boer nog invloed op hun spelers uit kunnen oefenen. Volgens Alberda is elke sporter op dat moment in zekere mate onzeker. 'Alle spelers willen van de coach horen dat hij ze begrijpt. Dat moet je doen in de taal die past bij het karakter van ieder individu.'

In de kleedkamer van Wembley zien Koeman en zijn gespannen teamgenoten dat hun trainer – Johan Cruyff – rust uitstraalt. Een goed teken, meent Koeman. 'Je wilt als speler zien dat de trainer niet onderhevig is aan de spanning. Cruyff gaf ons tot slot één ding mee. Geniet. Vanaf dat moment kun je als coach niets meer doen en ben je echt overgeleverd aan je spelers.'

Ajax klaar?

Bijna... Alderweireld en Van der Wiel hebben de groepstraining hervat. El Hamdaoui niet. Hij kampt nog met een hamstringblessure.

FC Twente klaar?

Moeilijk te zeggen... De mannen van Michel Preud'homme hadden gisteren een dagje vrij. Vandaag hervatten ze de voorbereiding.

Geen volksfeest

Uit angst voor een grote bezetting van de A1 vliegen de spelers van FC Twente zondag na de kampioenswedstrijd tegen Ajax per helikopter terug.